

Háteigsskóli – heildarmat á skólastarfi

Júní 2009
Menntasvið Reykjavíkur

Ritstjóri: Birna Sigurjónsdóttir

Ritun skýrslu og fylgiskjala:

Ásgeir Björgvinsson

Birna Sigurjónsdóttir

Guðrún Edda Bentsdóttir

Hildur Sigurðardóttir

Ingibjörg Gísladóttir

Efnisyfirlit

Efnisyfirlit	3
Inngangur	4
Mat á skólastarfi	5
Skólastarf	7
Nám og kennsla	7
Markmið og áætlanir	9
Skipulag skólastarfs	9
Nemendur og líðan	10
Stjórn nemendafélags	12
Reglur og agi	13
Viðvera nemenda	14
Viðhorf foreldra og þátttaka í skólastarfi	14
Upplýsingamiðlun og samskipti	16
Verklag	18
Fjölbreyttar leiðir í námi	18
Einstaklingsmiðað nám og markviss samvinna	19
Skóli án aðgreiningar - sérkennsla	22
Skólaþróun og mat	25
Virk upplýsingamiðlun	26
Heimasíða	26
Skólanámskrá og starfsáætlun	27
Öruggt, heilnæmt og vistvænt skólaumhverfi	28
Mannauður	30
Starfsmenn og líðan	30
Samstarf	30
Samstarf og samskipti við foreldra	31
Viðvera starfsmanna	32
Símenntun og starfsþróun	32
Jafnrétti og jafnræði	33
Aðbúnaður	34
Stjórnun og skipulag	34
Fjármál	37
Úthlutun fjármagns og rekstraráætlun	37
Fjárhagsleg staða skólans	37
Greining	38
Samantekt ábendinga	38
Heimildir	45
Fylgiskjöl	45

Inngangur

Í skýrslu þessari verður greint frá niðurstöðum heildarmats í Háteigsskóla sem fram fór í maí 2009. Matið var framkvæmt af starfsfólki Menntasviðs. Háteigsskóli var einn af sjö skólum þar sem Menntasvið ákvað að fram færi heildarmat á skólastarfi skólaárið 2008-2009. Gagna var aflað með viðtölum, vettvangsathugunum og rýnihópum ásamt því að farið var yfir gögn um skólastarfið.

Leiðarljós við matið var: *Að börnum í borginni líði vel, fari stöðugt fram og öðlist uppeldi og menntun fyrir líf og starf.*

Matið er liður í að styðja við skólastarf og kemur til viðbótar sjálfsmati skólanna. Stefna Reykjavíkurborgar í menntamálum er höfð til viðmiðunar í matinu auk annarra ramma um skólastarf, laga, reglugerða, aðalnámskrár og stefnumótunar borgarinnar í starfsmannamálum og mannréttindamálum.

Skólastjóri Háteigsskóla er Ásgeir Beinteinsson, aðstoðarskólastjóri er Þórður Óskarsson og fulltrúi skólastjóra er Hulda K. Guðjónsdóttir. Háteigsskóli er heildstæður grunnskóli fyrir nemendur 1.-10. bekkjar. Nemendur Háteigsskóla eru 383 skólaárið 2008-2009 sem er um 86% af fjölda nemenda sem á lögheimili í skólahverfinu. Samkvæmt nemendaspá er gert ráð fyrir að nemendafjöldi í Háteigsskóla verði óbreyttur á næsta skólaári en fjölgi eftir það og verði um 420 nemendur 2013.

Í skólanum starfa 68 starfsmenn skólaárið 2008-2009¹ í um 57 stöðugildum, þar af kennarar í um 33,6 stöðugildum. Samkvæmt þessu eru tæplega 7 nemendur á hvert stöðugildi sem er lægra en í borginni í heild að meðaltali. Ef aðeins er miðað við kennara í Háteigsskóla eru 11,3 nemendur á hvert stöðugildi.

Skólinn á rætur að rekja til ársins 1908 þegar kennaramenntun hófst í landinu en þá var strax stofnað til æfingadeildar í tengslum við Kennaraskólann við Laufásveg. Árið 1968 varð skólinn hverfissskóli í Reykjavík en jafnframt æfinga- og tilraunaskóli við Kennaraskólann og telst það stofnár hans. Skólinn hélt sérstöðu sinni sem æfinga- og tilraunaskóli KHÍ til ársins 1998. Í dag er Háteigsskóli, eins og margir aðrir grunnskólar landsins, samstarfsskóli við Menntavísindasvið Háskóla Íslands um menntun kennara (www.hateigsskoli.is – saga skólans).

Nemendafjöldi hefur mest farið í 557 nemendur árið 1977. Heildarstærð skólans er um 4,177 m² án íþróttasalar.

¹ Upplýsingar skv. heimasíðu skólans, sóttar 5. júní 2009. www.hateigsskoli.is

Mat á skólastarfi

Ákvæði um mat og eftirlit með gæðum skólastarfs er í 35. gr nýrra grunnskólalögum nr. 91/2008, þar segir: Markmið mats og eftirlits með gæðum starfs í grunnskóla eru að:

- Veita upplýsingar um skólastarf, árangur þess og þróun til fræðslufirvalda, starfsfólks skóla, viðtökuskóla, foreldra og nemenda
- Tryggja að starfsemi skóla sé í samræmi við ákvæði laga, reglugerða og aðalnámskrár grunnskóla
- Auka gæði náms og skólastarfs og stuðla að umbótum
- Tryggja að réttindi nemenda séu virt og að þeir fái þá þjónustu sem þeir eiga rétt á samkvæmt lögum

Ákvæði um innra mat er í 36. gr. laganna, en þar segir: „Hver skóli metur með kerfisbundnum hætti árangur og gæði skólastarfs á grundvelli 35. gr. með virkri þátttöku starfsmanna, nemenda og foreldra eftir því sem við á.“

Nýtt ákvæði um ytra mat sveitarfélaga er í 37. gr., þar segir: „Sveitarfélög sinna mati og eftirliti með gæðum skólastarfs, sbr. 5. og 6. gr., og láta ráðuneyti í té upplýsingar um framkvæmd skólahalds, innra mat skóla, ytra mat sveitarfélaga, framgang skólafestu sinnar og áætlanir um umbætur. Sveitarfélög skulu leitast við að fylgja eftir innra og ytra mati þannig að slíkt mat leiði til umbóta í skólastarfi.“

Um ytra mat menntamálaráðuneytis er fjallað í 38. gr., þar segir m.a.: „Menntamálaráðuneyti annast greiningu og miðlun upplýsinga um skólahald í grunnskólum á grundvelli upplýsinga frá sveitarfélögum skv. 37. gr. og með sjálfstæðri gagnaöflun. Menntamálaráðuneyti gerir áætlun til þriggja ára um kannanir og úttektir sem miða að því að veita upplýsingar um framkvæmd laga þessara og aðalnámskrár grunnskóla og aðra þætti skólastarfs. ...“

Menntaráð ákvað vorið 2007 að láta fara fram heildarmat í 6-7 skólum á ári. Skipaður var stýrihópur starfsmanna á Menntasviði ásamt ráðgjafa til að sjá um framkvæmd matsins undir stjórn Birnu Sigurjónsdóttur, verkefnisstjóra. Heildarmat fór fram í einum grunnskóla á vorönn 2007 og í 6 grunnskólum skólaárið 2007-2008. Áætlað er að heildarmat fari fram í 7 grunnskólum á skólaárinu 2008-2009.

Markmið heildarmats

- Aðstoða skóla í ljósi eigin sjálfsmats til að efla skólastarfið og styrkja innviði skólans
- Styrkja skólabrag og búa til samhljóm í skólanum
- Gera góðan skóla betri með markvissri hvatningu í starfi
- Veita skólayfirvöldum upplýsingar um gæði skólastarfs og hvernig skólar framfylgja stefnu borgarinnar í menntamálum

Stýrihópurinn hafði til hliðsjónar eftirfarandi ferli sem mótað hafði verið í vinnu starfshóps á vegum menntaráðs og notað við heildarmat í 7 grunnskólum skólaárið 2007-2008.

Tímarammi

Gert er ráð fyrir að allt matsferlið taki sex til sjö vikur og viðtöl og vettvangsathuganir fari fram á 1-2 vikum innan þess tíma.

- Ákvörðun tekin um athugun í skóla vika 1
- Haft samband við skólann og látið vita af fyrirhugaðri heimsókn vika 1
- Upplýsingum safnað saman/prófill skólans/heimasíða skoðuð vika 1

- Viðtöl við skólastjórnendur, kynning fyrir starfsfólki vika 2
- Vettvangsathuganir, rýnihópar vika 3
- Úrvinnsla og skýrslugerð vika 4-5
- Skóla gefst færi á að lesa yfir skýrslu vika 5
- Skýrsluskil – formleg vika 6
- Upplýsingar til menntaráðs í lok annar

Frekari eftirfylgni ræðst af niðurstöðum matsins.

Aðferðir við gagnaöflun:

- Viðtöl við stjórnendur og fulltrúa kennara, fundur með foreldraráði, fundur með nemendaráði
- Rýnihópar – stjórnendur, kennarar (tveir til þrjár hópar), annað starfsfólk, foreldrar, nemendur (tveir til þrjár hópar)
- Vettvangsathuganir með gátlista
 - Athugun á skólabrag og kennslu í kennslustundum og hléum
 - Athugun í skóla
 - Athugun í skólastofu
- Farið yfir gögn:
 - Skólanámskrá (nýjustu útgáfu) þ.m.t.
 - Skipurit og starfslýsingar
 - Mannréttindaáætlun
 - Áætlun um foreldrasamstarf
 - Áætlun um starf nemendaráðs/nemendafélags
 - Yfirlit yfir forföll nemenda og kennara fyrir vorönn 2008
 - Sjálfsmatskýrsla og umbótaáætlun
 - Heimasíða skólans
 - Stundaskrár 2008-2009 og yfirlit yfir valgreinar (kenndar)
 - Kennsluáætlanir 2008-2009 – sýnishorn af yngra, mið- og elsta stigi
 - Símenntunaráætlun skóla (nýjustu útgáfu)
 - Yfirlit yfir stöðu skólans í könnunum, skimunum og samræmdum prófum
 - Önnur þau gögn sem skólinn vill leggja fram og varpa ljósi á gæði skólastarfsins

Skýrsla – endurgjöf – eftirfylgd

- Gerð verður ítarleg skýrsla um hvern skóla sem skapar umræður innan skólans, er jákvæð og bendir á styrkleika skólans og veikleika.
- Drög að skýrslu verða send skólastjórnendum sem geta gert athugasemdir en ekki breytt skýrslunni nema rangt sé með farið.
- Fundað með skólastjórnendum og með foreldraráði og niðurstöður kynntar á fundi starfsmanna.
- Skólinn gerir umbótaáætlun sem byggir á niðurstöðum matsins.

Frekari eftirfylgni ef þörf er á:

- Komið á samstarfi skóla/netverki um ákveðna þætti sem þarf að vinna með.
- Skólinn getur fengið ráðgjöf frá Menntasviði eða þjónustumiðstöðvum.

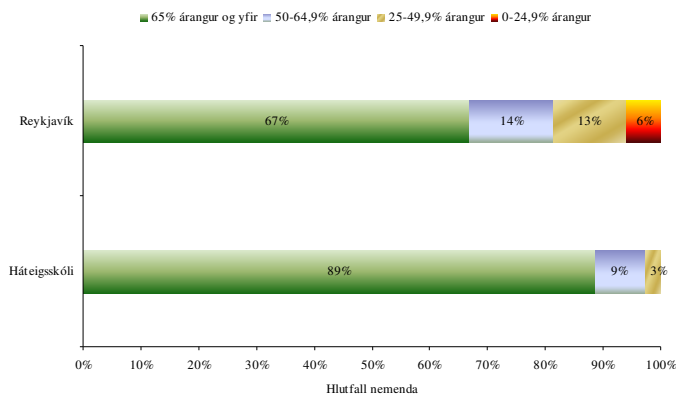
Samantekt niðurstaðna og greining á stöðu skólans verður opinbert skjal en skýrslan verður vinnuskjal skólans.

Skólastarf

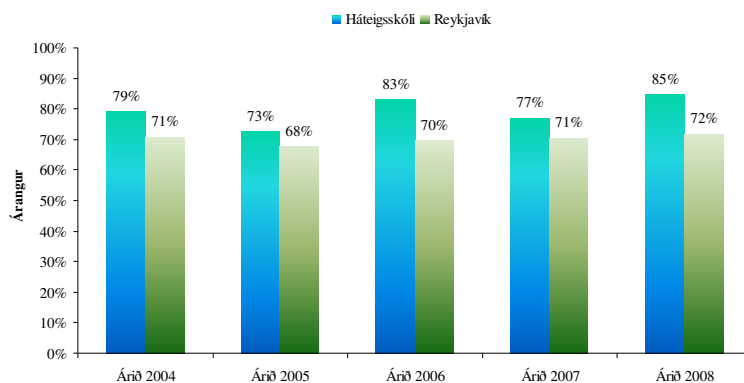
Nám og kennsla

Skimanir og árangur í samræmdum prófum

Lesskimunarprófið Læsi var lagt fyrir í 2. bekk vorið 2008 og var niðurstaða þess að rúm 89% nemendahópsins töldust geta lesið sér til gagns² en meðaltal í grunnskólum Reykjavík var um 67%.

Meðalárangur nemenda í 2. bekk Háteigsskóla var tæplega 85% sem er marktækt betri árangur en meðalárangur allra nemenda í Reykjavík sem þátt tóku í prófinu (72%). Þegar prófið var lagt fyrir 2. bekk vorið 2007 var Háteigsskóli með meðalárangurinn 77% og þá gátu 67% nemenda lesið sér til gagns.

Ábendingar

- Árangur nemenda í lestri í 2. bekk 2008 er marktækt betri en í grunnskólum Reykjavíkur að meðaltali (85% miðað við 72% í borginni allri) og hærra hlutfall nemenda í Háteigsskóla telst geta lesið sér til gagns en að meðaltali (89% miðað við 67% í borginni allri).
- Hlutfall nemenda sem teljast geta lesið sér til gagns (89%) vorið 2008 er hærra en árið áður (77%).

² Þeir nemendur teljast geta lesið sér til gagns sem ná a.m.k. 65% árangri á prófinu.

Stærðfræðiskimun með Talnalykli var lögð fyrir nemendur í 3. bekk í 29 grunnskólum Reykjavíkur í nóvember 2008. Meðalárangur nemenda í Háteigsskóla það ár í þættinum *Reikningur og aðgerðir* var mælitalan 11,4 en meðalárangur nemenda í Reykjavík í þeim þætti prófsins var mælitalan 10.8. Í Háteigsskóla tóku 78% nemenda aðeins þann prófþátt og teljast þeir ekki líklegir að þurfa stuðning í stærðfræði. Sambærilegt meðaltal í Reykjavík var 68%.

Tæp 5% nemenda í Háteigsskóla teljast líklegir að þurfa stuðning í stærðfræði sem er lægra en að meðaltali í grunnskólum Reykjavíkur (7%).

Ábendingar

- Stærðfræðiskimun með Talnalykli var lögð fyrir nemendur í 3. bekk í Háteigsskóla árið 2008. Meðaltalsárangur nemenda í 3. bekk Háteigsskóla í stærðfræðiskimun 2008 er hærri (11,4) en í grunnskólum Reykjavíkur að meðaltali (10.8).
- Hlutfall nemenda sem telst þurfa stuðning í stærðfræði er 5%, sem er lægra en að meðaltali í grunnskólum Reykjavíkur (7%).

Samræmd próf – framfarastuðull³

Árangur nemenda í Háteigsskóla vorið 2008 í samræmdum könnunarprófum í 10. bekk í íslensku var 7.4 sem er yfir landsmeðaltali (6.7), og í stærðfræði er árangur 7.6 sem einnig er yfir landsmeðaltali (5.8) og yfir meðaltali grunnskóla Reykjavíkur (ísl. 6.8, stæ. 6.1). Árið 2007 er meðaltalsárangur nemenda í Háteigsskóla í íslensku og stærðfræði í 10. bekk sömuleiðis yfir landsmeðaltali og yfir meðaltali grunnskóla Reykjavíkur en árið 2006 undir í sömu greinum.

Framfarastuðull nemenda í Háteigsskóla 2006 er 1,05 í íslensku og 1.07 í stærðfræði í 10. bekk sem bendir til mikilla breytinga á stöðu nemenda. Í íslensku í 7. bekk er framfarastuðullinn 1,03 og í stærðfræði 1,00 sem telst venjulegar framfarir nemenda (sjá nánar í fylgiskjali 1, Háteigsskóli og skólahverfi).

Ábendingar

- Árangur nemenda í Háteigsskóla á samræmdum prófum í 10. bekk í íslensku og stærðfræði vorið 2008 er yfir landsmeðaltali og yfir meðaltali grunnskóla Reykjavíkur.
- Nemendum fer eðlilega fram í námi í íslensku og stærðfræði milli 4. og 7. bekkjar í íslensku. Breytingar verða á stöðu nemendahópsins til hins betra milli 7. og 10. bekkjar sérstaklega í stærðfræði samkvæmt framfarastuðlum í samræmdum prófum 2006.

Árangur í Pisa 2006

Í PISA 2006 var lögð áhersla á mælingu á frammistöðu nemenda í náttúrufræði, en einnig var hluti prófsins endurtekning á mælingum á stærðfræði og lesskilningi. PISA er umfangsmikil alþjóðleg rannsókn á hæfni og getu 15 ára nemenda í lestri, náttúrufræði, stærðfræði og þrautalausn (upplýsingar fengnar af heimasíðu Námsmatsstofnunar www.namsmat.is).

³ Framfarastuðull gefur vísbendingu um hvort frammistaða nemenda í skólanum hafi breyst frá því árgangurinn þreytti samræmd próf fyrr á námsferlinum. Talan 1.00 merkir venjulegar framfarir nemenda. Tölur 0.94 eða lægri og 1.06 eða hærri benda til mikilla breytinga á stöðu nemenda.

Skoðuð hefur verið staða grunnskóla í Reykjavík út frá árangri í PISA. Árangur nemenda í Háteigsskóli er um meðallag skóla í Reykjavík í lesskilningi, en undir meðallagi í náttúrufræði og stærðfræði. Þátttaka nemenda í Háteigsskóla í rannsókninni var 73%.

Ábendingar

- Árangur nemenda í Háteigsskóli í PISA 2006 er um meðallag skóla í Reykjavík í lesskilningi, en undir meðallagi í náttúrufræði og stærðfræði.

Markmið og áætlanir

Markmið námsgreina eru sett fram í bekkjarnámskrám fyrir skólaárið. Námskrárnar eru hluti af skólanámskrá skólans og eru kynntar foreldrum í námskynningum að hausti. Skólanámskrá Háteigsskóla skiptist í bekkjarnámskrár, starfsmannahandbók og handbók foreldra og nemenda. Í námskrám eru birt almenn markmið skólastarfsins, helstu áherslur í leiðum og vinnubrögðum og birt dæmi um fjölbreytt vinnubrögð. Kafli er um markmið hverrar námsgreinar, námsefni og námsmat. Þar sem bekkjarkennari kennir flestar bóklegar greinar er gerð grein fyrir námsmati í kafla til foreldra þar sem líka er fjallað um heimanám og fleira. Farið var yfir bekkjarnámskrár fyrir sl. skólaár, fram kemur að byggt er á aðalnámskrá grunnskóla frá 1999⁴ og sums staðar einnig frá 2007.

Námsáætlanir eru gerðar fyrir önnina og byggja á bekkjarnámskrám. Þar er tilgreint námsefni, yfirferð námsefnis eftir mánuðum, skil á verkefnum og heimavinnu og námsmat. Námskrár og kennsluáætlanir fylgja að því er best verður séð aðalnámskrá grunnskóla í meginatriðum. Á heimasíðu skólans eru birtar námskrár fyrir allar greinar eftir árgöngum.

Í starfsmannahandbók kemur fram að fjölbreyttir kennsluhættir og einstaklingsmiðað nám hafa verið meðal verkefna sem unnið var að á undanförunum árum. Ekki varð séð í matsheimsókn að nemendur geri sér eigin áætlanir um nám.

Ábendingar

- Markmið námsgreina eru sett fram í bekkjarnámskrám fyrir skólaárið.
- Á heimasíðu skólans eru birtar námskrár fyrir allar greinar eftir árgöngum.
- Í starfsmannahandbók kemur fram að fjölbreyttir kennsluhættir og einstaklingsmiðað nám hafa verið meðal verkefna sem unnið var að á undanförunum árum. Ekki varð séð í matsheimsókn að nemendur geri sér eigin áætlanir um nám.

Skipulag skólastarfs

Kennsla hefst kl. 8:25 í unglingadeildum og 8:30 í öðrum árgöngum. Stundataflan er skipulögð í tvær 80 mínútna lotur og eina 120 mínútna lotu nema í unglingadeildum eru 40 mínútna tímar og fimm mínútna frímínútur milli tíma. Frímínútur eru í 20 mínútur milli 2. og 3. stundar og 50 mínútna næðisstund og matarhlé milli 4. og 5. stundar hjá 1.-4. bekk og 5. og 6. stundar hjá 5.-10. bekk. Borðað er í matsal frá 11:30-13:00 í þremur hópum.

Skoðaðar voru stundatöflur nemenda. Á töflu 1. bekkja eru skráðir 30 tímar. Á töflu 2.-7. bekkja eru skráðir 35 tímar. Á töflu 8. bekkja eru skráðir 37 nemendatímar. Á töflu 9. bekkja er skráður 31 tími og í 10. bekk eru 32 nemendatímar, þar koma til viðbótar valgreinar einstakra nemenda. Sundkennsla kemur ekki fram á stundatöflum, en er samkvæmt námskrá kennd hálfan veturinn, einn tíma í viku í öllum árgöngum. Stundatöflur eru samfelldar og

⁴ Aðalnámskrá frá 1999 er í gildi allt til 2010.

dagur jafnlangir upp í 6. bekk. í 7.-10. bekk eru dagar mislangir en stundatöflur að mestu samfelldar.

Bekkjarkennarar kenna flestar eða allar bóklegar greinar í 1.-7. bekk og bekkurinn á sína bekkjarstofu. Greinakennsla einkennir skipulagið í 8.-10. bekk, hver kennari hefur sína stofu og nemendur fara á milli. Umsjónarkennari í unglingadeild kennir lífsleikni auk sinnar greinar eða greina.

Samstarf við grenndarsamfélagið

Skólinn hefur töluverð samskipti við stofnanir í grenndinni, s.s. ÍTR og kirkjuna. Samstarf er mikið við leikskólana í hverfinu með heimsóknum á vorin og að hausti fara nemendur 1. bekkjar í heimsókn í leikskólann. Á *Degi íslenskrar tungu* fara 5. bekkingar í heimsókn í leikskólann og til eldri borgara í Bólstaðarhlíð og lesa fyrir hópinn. *Skilaboðaskjóðan* er verkefni skólans með þremur leikskólum í hverfinu, skipst er á heimsóknum og unnin verkefni og kynnt. Á aðventu fara margir bekkir í heimsókn í kirkjuna og unglingarnir hafa hátíðarstund í kirkjunni að morgni síðasta skóladags fyrir jólafrí. Kirkjan fær líka að auglýsa sína starfsemi í skólanum. Samstarf er við Íþróttaskóla Vals í gegnum frístundaheimilið.

Eins konar íþróttahátíð með útileikjum eru haldin á Miklatúni á vorin og Kjarvalsstaðir eru mikið heimsóttir vegna nálægðarinnar. Unglingastigið, 9. og 10. bekkur sækir námskeið í fjarkennsla hjá FÁ og Tækniskólanum.

Samstarf er við Menntavísindasvið um æfingakennslu við skólann og var gerður samningur í vetur um það. Nemar hafa verið í skólanum frá Listaháskólanum og samstarf við Kennaraháskólann í Færeyjum um kennaranema í heimsókn, einn nemi var í vetur og sl. vetur. Skólinn fær einnig fjölmargar heimsóknir erlendra gesta og innlendra.

Ábendingar

- Bekkjarkennarar kenna flestar eða allar bóklegar greinar í 1.-7. bekk og bekkurinn á sína bekkjarstofu.
- Greinakennsla einkennir skipulagið í 8.-10. bekk, hver kennari hefur sína stofu og nemendur fara á milli.
- Samvinna er mikil innan árganga, sérstaklega í yngri deildum og nemendur blandast í þemaverkefnum, vali og í hringekjuverkefnum.
- Stundatöflur eru samfelldar og dagar jafnlangir upp í 6. bekk. í 7.-10. bekk eru dagar mislangir en stundatöflur að mestu samfelldar.
- Skólinn hefur töluverð samskipti við stofnanir í grenndinni, s.s. leikskóla, ÍTR og kirkjuna.

Nemendur og líðan

Í könnun sem lögð var fyrir nemendur í 5.-7. bekk í grunnskólum Reykjavíkur árið 2007 þar sem spurt var um líðan nemenda í kennslustundum var niðurstaðan í Háteigsskóla sú að 67% nemenda svöruðu að þeim liði alltaf eða oftast vel í kennslustundum. Það er undir meðaltali allra grunnskólanna sem var 69% (sjá nánar í fylgiskjali 1, Háteigsskóli og skólahverfi). Skólinn hefur árlega síðan 1999 kannað líðan nemenda í tengslum við sjálfsmat. Í könnun 2008 merkja tæp 80% nemenda í 2.-4. bekk við bros við spurningunum hvernig líður þér þegar þú ferð í skólann og hvernig líður þér þegar þú hugsar um kennslustundirnar og um 80% nemenda í 5.-10. bekk segja að þeim liði vel eða mjög vel í skólanum. Í sömu könnun kemur fram að 38% nemenda í 5.-10. bekk vita um einhverja sem eru teknir fyrir eða lagðir í

einelti⁵ og 12% merkja við að þeir séu teknir fyrir eða lagðir í einelti. Einelti eða að nemendur séu teknir fyrir virðist helst koma fyrir á göngum skólans og á skólalóð (Könnun Háteigsskóla á líðan nemenda nóv. 2008). Út frá árlegum könnunum er markvisst unnið gegn einelti eða því að nemendur séu teknir fyrir og í sjálfsmatskýrslu skólans má sjá að dregið hefur úr einelti frá því þessi vinna hófst (Sjálfsmat Háteigsskóla 2007-2008).

Foreldrar barna í Háteigsskóla mátu líðan barna sinna í skólanum upp á skorið 4,1 sem jafngildir því nokkurn veginn að þar líði þeim *oftast* vel. Meðaltalið í borginni allri var hið sama. Í spurningu um líðan í kennslustundum var skólinn með skor yfir fjórum og yfir meðaltali borgarinnar, meðaltalið var 4,1 og eins og í borginni þegar spurt var líðan barnanna í frímínútum en 4,0 og 0,1 undir borgarmeðaltalinu þegar spurt var líðanina í íþróttatímum. Þá var meðaltalið 3,7 og 0,4 undir meðaltali borgarinnar í spurningu um líðan barnanna á frístundaheimili (Foreldrakönnun 2008).

Í starfsmannahandbók eru tilgreind viðbrögð skólans til varnar einelti, þ.e. forvarnir sem felast í fræðslu fyrir foreldra og starfsfólk og leiðbeiningum til umsjónarkennara. Einnig kemur fram hvernig bregðast skuli við grun um einelti.

Af 65 foreldrum í Háteigsskóla sem svöruðu spurningu í foreldrakönnun 2008 um hvort barn þeirra hefði verið lagt í einelti í skólanum, sögðu tíu eða 15% svo vera. Meðaltalið fyrir skólana alla var 21%. Mikilvægt er að muna að ekki er öruggt að eineltið hafi átt sér stað í tilteknum skóla. Af þessum tíu foreldrum sögðust þrír vera *frekar sáttir* með hvernig tekið var á eineltinu af hendi skólans en aðrir þrír sögðust vera *frekar* eða *mjög óánægðir*.

Nemendur í rýnihópum tala um að þeim líði vel í skólanum, „góður andi í skólanum“, þau telja að öðrum líði líka vel og krakkarnir séu vinir. Þau telja ekki mikið um einelti, „ekki lengur“, kannski smástríðni milli eldri og yngri og á miðstigi eru nefndar klíkur hjá stelpunum.

Skólinn kannar reglulega viðhorf foreldra til skólans. Í könnun í byrjun árs 2009 segja rúmlega 90% foreldra að barn þeirra sé ánægt í skólanum og hefur þetta hlutfall verið milli 90-100% undanfarin ár.

Nemendur tala almennt vel um kennara sína, þeir eru „ágætir en sumir strangir“, þeir útskýra og aðstoða, nota fjölbreyttar aðferðir og „kunna mjög mikið það sem þeir eru að kenna“, kemur fram í rýnihópum þeirra.

Ábendingar

- 67% nemenda í 5.-7. bekk líður alltaf eða oftast vel í kennslustundum skv. könnun 2007 sem er aðeins undir meðaltali í borginni (69%).
- Skólinn kannar árlega líðan nemenda í tengslum við sjálfsmat. Í könnun 2008 merkja tæp 80% nemenda í 2.-4. bekk við bros við spurningunum hvernig líður þér þegar þú ferð í skólann og hvernig líður þér þegar þú hugsar um kennslustundirnar og um 80% nemenda í 5.-10. bekk segja að þeim líði vel eða mjög vel í skólanum.
- Í sömu könnun kemur fram að 38% nemenda í 5.-10. bekk vita um einhverja sem eru teknir fyrir eða lagðir í einelti og 12% merkja við að þeir séu teknir fyrir eða lagðir í einelti.

⁵ Bent skal á að þetta segir ekki til um tíðni eineltistilvika heldur hversu áberandi þau eru.

- Af 65 foreldrum í Háteigsskóla sem svöruðu spurningu í foreldrakönnun 2008 um hvort barn þeirra hefði verið lagt í einelti í skólanum, sögðu tíu eða 15% svo vera. Meðaltalið fyrir skólana alla var 21%.
- Í starfsmannahandbók eru tilgreind viðbrögð skólans til varnar einelti, þ.e. forvarnir sem felast í fræðslu fyrir foreldra og starfsfólk og leiðbeiningum til umsjónarkennara. Einnig kemur fram hvernig bregðast skuli við grun um einelti.
- Nemendur í rýnihópum tala um að þeim líði vel í skólanum, „góður andi í skólanum“, þau telja að öðrum líði líka vel og krakkarnir séu vinir. Þau telja ekki mikið um einelti, „ekki lengur“, kannski smástríðni milli eldri og yngri og á miðstigi eru nefndar klíkur hjá stelpunum.
- Nemendur tala almennt vel um kennara sína, þeir eru „ágætir en sumir strangir“, þeir útskýra og aðstoða, nota fjölbreyttar aðferðir og „kunna mjög mikið það sem þeir eru að kenna“.
- Foreldrar barna í Háteigsskóla mátu líðan barna sinna í skólanum upp á skorið 4,1 sem jafngildir því nokkurn veginn að þar líði þeim *oftast* vel. Meðaltalið í borginni allri var hið sama.
- Skólinn kannar reglulega viðhorf foreldra til skólans. Í könnun í byrjun árs 2009 segja rúmlega 90% foreldra að barn þeirra sé ánægt í skólanum.

Stjórn nemendafélags

Stjórn nemendafélags er skipuð sex fulltrúum úr 8.-10. bekk (tveimur úr hverjum árgangi). Allir nemendur geta boðið sig fram og kosningabarátta hefur verið háð á milli frambjóðenda að vori. Þrjú embætti eru í stjórninni; formaður, ritari og gjaldkeri, einn fulltrúi úr hverjum árgangi gegnir embætti. Ójöfn kynjahlutföll eru í stjórninni þetta árið, 5 stúlkur og einn drengur.

Nemendafélagið hefur sex nefndir starfandi, s.s. skemmtinefnd, tónlistarnefnd en tvær hafa fallið niður í vetur (ritnefnd og íþróttanefnd). Þrjár til fjórir nemendur starfa í hverri nefnd.

Nemendaráð sér fyrst og fremst um að skipuleggja félagslíf nemenda unglingadeildar í skólanum en skipuleggur einnig viðburði fyrir 6. og 7. bekk. Nemendaráð hefur gengið í bekk og kynnt sig og störf nefndanna. Það kom fram að nemendur 6. bekkjar tækju sérstaklega virkan þátt í félagslífinu. Stjórnin fundar vikulega og oftast ef þörf er á. Ritari heldur utan um fundargerðir. Kennari í skólanum situr summa fundi nemendaráðs. Gott samstarf er á milli stjórnenda skólans og stjórnarinnar. Tveir fulltrúar í stjórn nemendafélags eru í skólaráði sem fundar tvisvar í mánuði. Þeir fulltrúar sögðu hlustað á sjónarmið nemenda í skólaráði.

Það kom fram í rýnihópi að stelpur byðu sig frekar fram í nemendaráð en strákar og töldu fulltrúarnir í stjórninni það geta helgast af því að stúlkurnar væru stjórnsamari, þær væru mikið að skreyta og þess háttar sem strákarnir hefðu minni áhuga á að skuldbinda sig til. Það kom einnig fram að börn af erlendum uppruna mættu taka meiri þátt í félagslífinu.

Nemendaráðið á að starfa í samvinnu við ÍTR en á fundinum kom fram óánægja í garð þess samstarfs. Stjórnarmeðlimir sögðu sig upplifa stífnu af hálfu ÍTR, t.d. hefði það komið upp að ballgestir hefðu verið lokaðir úti ef þeir ætluðu að fá sér ferskt loft og meinað að koma inn aftur. Eins hefði þetta samstarf líka haft áhrif á starf íþróttanefndar sem hefði dottið upp fyrir vegna ágreinings við ÍTR. Þetta væri því að hafa neikvæð áhrif á félagslífið, þátttaka hafi verið dræm í vetur. Fulltrúarnir voru því á því að það þyrfti að skýra reglur á milli ÍTR og nemendaráðsins um hvað ætti að gera og hvernig ætti að vinna hlutina.

Ábendingar

- Kosið er til stjórnar nemendafélags með lýðræðislegum aðferðum.
- Nemendaráðið fundar reglulega og skipuleggur félagslíf nemenda í 6.-10. bekk.
- Nemendaráð hefur gott aðgengi að stjórnendum skólans.
- Fulltrúar nemenda í skólaráði eru ánægðir með fundi skólaráðs og hvernig tekið er í sjónarmið nemenda.
- Betra samstarf þyrfti að vera á milli ÍTR og nemendaráðs.
- Þátttaka í félagslífi nemenda hefur verið frekar dræm í elstu bekkjum.

Reglur og agi

Skólinn hefur mótað sér stefnu eða sáttmála um skólasamfélagið, *Áttina* sem er yfirheiti yfir þá aðferð sem starfsfólkið hefur þróað til að viðhalda og bæta líðan og festa góða hegðun í sessi. *Áttin* tengist yfirlýstu hlutverki skólans: *Að mennta í hlýlegu og skapandi umhverfi þar sem borin er virðing fyrir sérhverjum manni*. Sáttmálinn er í fjórum köflum, í fyrsta kaflanum er fjallað um almennar forsendur allra í umgengni og samskiptum, í öðrum kaflanum eru fjórar almennar og skýrar skólareglur, í þriðja kaflanum eru leiðbeiningar til foreldra og fjórða kaflanum eru öryggisreglur. Sáttmálinn er um skólasamfélagið allt og leggur öllum skyldur á herðar, ekki bara nemendur. Þannig er lagður grundvöllur að hugmyndafræði með tilteknu regluverki þar sem ríkir sátt og virðing milli þeirra sem tilheyra skólasamfélaginu (Starfsmannahandbók Háteigsskóla - viðauki). Nemendur í rýnihópum þekkja skólareglur „þær eru svo einfaldar og skýrar“ og viðurlög við brotum á þeim, „þá er maður áminntur og getur lent í miklum vanda“.

Mótuð hefur verið úrvinnsla aga- og hegðunarfrávika í skólanum, byggt er á því að í skólanum gildi almennar samskiptareglur, leitast er við að skapa góðan starfsanda og leysa mál friðsamlega og þannig að mannréttindi séu í hávegum höfð. Úrvinnslan er í fjórum stigum eftir alvarleika og tíðni atvika. Umsjónarkennari ber ábyrgð á málum á fyrstu tveimur stigum, en skólastjóri á síðari stigum (Starfsmannahandbók Háteigsskóla - viðauki).

Skólareglur og *Áttin* eru birt í handbók foreldra og nemenda. Í reglunum er tilgreint á jákvæðan hátt hvernig nemendum ber að hegða sér í skólanum og í úrvinnslukerfi *Áttarinnar* kemur fram hvernig brugðist skuli við frávikum frá reglum. Einnig eru birtar reglur um skólasókn og skólasóknareinkunn (sjá fylgiskjal; gátlisti um skólareglur).

Nemendur sem brjóta af sér eru sendir til skólastjóra. Kennarar í rýnihópi eru ekki alveg sammála um hvort reglur séu skýrar og hvort þær virka vel. En einnig kemur fram hjá kennurum að agamálin hafi breyst til hins betra á undanförunum árum, það hafi verið kostur að samræma skólareglurnar og ástundunarkerfi á unglíngastigi þar sem umbun er innbyggð hafi verið til bóta. Agabrotum er markvisst sinnt að mati kennaranna.

Í flestum kennslustundum sem heimsóttar voru mátti sjá styrka stjórn kennara og góðan vinnufrið (sjá nánar vettvangsathuganir, fylgiskjal). Nemendur meta það svo að oftast sé vinnufriður í tímum en stundum „svolítið mikið mas“ eða hávaði og kemur það fram í öllum rýnihópum þeirra.

Í foreldrakönnun 2008 kom fram að 69% svarenda í Háteigsskóla fannst aginn *hæfilegur* sem er aðeins undir meðaltali í borginni allri.

Í rýnihópi kennara kemur fram að „þeir (starfsmenn) sem ekki eru með uppeldismenntun hafi allt aðra sýn á hvernig á að gæta þeirra (nemenda)“ sem getur valdið erfiðleikum í samskiptum og í því að taka á málum.

Ábendingar

- Skólinn hefur mótað sér stefnu eða sáttmála um skólasamfélagið, *Áttina* sem er yfirheiti yfir þá aðferð sem starfsfólkið hefur þróað til að viðhalda og bæta líðan og festa góða hegðun í sessi.
- *Áttin* tengist yfirlýstu hlutverki skólans: *Að mennta í hlýlegu og skapandi umhverfi þar sem borin er virðing fyrir sérhverjum manni.*
- Nemendur í rýnihópum þekkja skólareglur „þær eru svo einfaldar og skýrar“ og viðurlög við brotum á þeim.
- Í foreldrakönnun 2008 kom fram að 69% svarenda í Háteigsskóla fannst aginn *hæfilegur* sem er aðeins undir meðaltali í borginni allri.
- Mótuð hefur verið úrvinnsla aga- og hegðunarfrávika í skólanum, byggt er á því að í skólanum gildi almennar samskiptareglur, leitast er við að skapa
- Í flestum kennslustundum sem heimsóttar voru mátti sjá styrka stjórn kennara og góðan vinnufrið.
- Í rýnihópi kennara kemur fram að „þeir (starfsmenn) sem ekki eru með uppeldismenntun hafi allt aðra sýn á hvernig á að gæta þeirra (nemenda)“ sem getur valdið erfiðleikum í samskiptum og í því að taka á málum.

Viðvera nemenda

Farið var yfir forföll nemenda á haustönn 2008 eftir bekkjum. Reiknað var hlutfall miðað við heildartímafjölda á önninni. Fjarvistir (óheimilar) eru hlutfallslega mestar í öðrum 8. bekknum og í 9. bekk, og sömuleiðis veikindi.

Ábendingar

- Skoða þarf hvað veldur því að einstaka bekkir skera sig úr með viðveru og hvort tengsl eru við árangur nemenda.

Viðhorf foreldra og þátttaka í skólastarfi

Helstu niðurstöður foreldrakönnunar 2008 voru þær að rúmlega 87% foreldranna sögðust vera ánægð með skóla barnanna, þar af sögðust 40% vera *mjög ánægð*. Ánægja foreldra barna í Háteigsskóla mældist um 83% í fyrstu foreldrakönnuninni árið 2000, og hefur haldist svipuð í öllum könnunum fjórum sem síðan hafa verið gerðar. Af fimm mögulegum, mældist meðaltalsánægjan fyrir árið 2008 4,2 sem er sama meðaltal og skólinn hafði árið 2006. Meðaltalsánægjan í borginni allri fyrir árið 2008 var 4,0 og Háteigsskóli því fyrir ofan meðaltal. 70 foreldrar í Háteigsskóla svöruðu könnuninni af 99 í úrtaki, sem er rúmlega 70,7% svörun. Hlutfallið var nákvæmlega það sama fyrir alla grunnskólana í borginni. Í Háteigsskóla voru 411 nemendur skólaárið 2007-2008, sem þýðir að svör vegna rúmlega 17% nemenda í skólanum var að finna í niðurstöðum könnunarinnar.

Í spurningu um stjórnun skólans segjast 80% foreldra vera ánægð með stjórnunina, þar af segjast tæp 31% vera *mjög ánægð*. Í könnuninni árið 2000 voru einnig 80% ánægð með stjórnunina en hlutfallið lækkaði niður í um 70% í könnuninni 2002. Eftir það hefur hlutfallið

hinsvegar aftur farið upp á við og hefur eins og áður segir aftur náð 80%. Meðaltalsánægjan árið 2008 á kvarðanum einn til fimm, var 4,1 sem er sama meðaltal og var í skólanum í könnuninni árið 2006. Meðaltalið í borginni allri fyrir árið 2008 var 4,0 og ánægja foreldra í Háteigsskóla með stjórnunina því yfir meðaltali.

Foreldrar barna í Háteigsskóla mátu líðan barna sinna í skólanum upp á skorið 4,1 sem jafngildir því nokkurn veginn að þar líði þeim *oftast* vel. Meðaltalið í borginni allri var hið sama. Í spurningu um líðan í kennslustundum var skólinn með skor yfir fjórum og yfir meðaltali borgarinnar, meðaltalið var 4,1 og eins og í borginni þegar spurt var líðan barnanna í frímínútum en 4,0 og 0,1 undir borgarmeðaltalinu þegar spurt var líðanina í íþróttatímum. Þá var meðaltalið 3,7 og 0,4 undir meðaltali borgarinnar í spurningu um líðan barnanna á frístundaheimili.

Af öðrum þáttum má nefna að um 75% svarenda í Háteigsskóla fannst námslegar kröfur sem gerðar voru til barna þeirra *hæfilegar*, og um 69% fannst aginn *hæfilegur*. Í báðum tilvikum voru meðaltölin aðeins undir meðaltölunum í borginni allri. Hinsvegar fannst um 77% heimavinnan vera *hæfileg* á móti um 71% í borginni.

Af 65 foreldrum í Háteigsskóla er svöruðu spurningu um hvort barn þeirra hefði verið lagt í einelti í skólanum, sögðu tíu eða 15% svo vera. Meðaltalið fyrir skólana alla var 21%. Mikilvægt er að muna að ekki er öruggt að eineltið hafi átt sér stað í tilteknum skóla. Af þessum tíu foreldrum sögðust þrír vera *frekar sáttir* með hvernig tekið var á eineltinu af hendi skólans en aðrir þrír sögðust vera *frekar* eða *mjög óánægðir*.

Sé miðað við meðaltal af fyrstu foreldrakönnunum fjórum í Háteigsskóla, þá var ánægja foreldra í nýjstu könnuninni lægri hvað varðar almennt ástand húsnæðis, aðstöðu fyrir verklegar greinar, aðstöðu til íþróttaiðkunar og leikaðstöðu á skólalóð. Ánægjan hefur hinsvegar vaxið þegar horft er á aðgang nemenda að tölvum og gæslu á skólalóð.

Í opnu svörunum kemur helst fram ánægja með góða stjórnun, sýnileika stjórnenda, metnaðarfullt starf og gott viðmót kennara. Óánægjan í opnu svörunum er minna áberandi og erfitt að benda þar á nokkuð eitt sem sker sig úr.

Í heildina kom skólinn vel út í foreldrakönnuninni fyrir árið 2008 og var yfir meðaltali í mörgum lykilsurningum. Ánægja var með skólann almennt, stjórnunina, umsjónarkennara, skipulag, líðan barnanna og viðmót. Óánægju gætti helst með aðstöðu skólans og þá voru nokkrir foreldrar óánægðir með hvernig tekið hafði verið á málum þegar börn þeirra voru lögð í einelti. Þá má nefna að þrátt fyrir foreldrum hafi fundist námslegar kröfur í skólanum og agi *hæfilegur*, þá voru skorin þar þó bæði undir meðaltali borgarinnar allrar. Rýnihópur foreldra staðfestir að almennt eru foreldrar ánægðir með skólann og telja að börnunum líði þar vel og meta það svo að af skólanum fari gott orð. Einnig kemur fram ánægja með sterkt faglegt starf og metnaðarfulla kennara.

Skólaráð og foreldrafélag

Skólaráð hittist mánaðarlega eins og foreldraráð á undan því, þar situr skólastjóri og aðstoðarskólastjóri sem staðgengill. Að mati skólastjóra virkar skólaráð ekki eins vel og foreldraráð áður þar sem fleiri koma að skólaráðinu, aðrir en foreldrar. Foreldrar í rýnihópi telja ekki komna reynslu á það hvernig skólaráðið virkar, aðeins hafa verið haldnir þrír fundir á skólaárinu og verið að „feta sig áfram“, helstu verkefni hafa verið þau sömu og í foreldraráði. Samskipti við skólastjóra og kennara hafa að mati foreldra gengið vel en þátttaka

nemenda eitthvað „vafist fyrir fólki“, en fulltrúi foreldra telur gagnlegt að hafa nemendur sem komi oft með nýja sýn á málin. Tveir fulltrúar í stjórn nemendafélags eru í skólaráði, þeir sögðu hlustað á sjónarmið nemenda í skólaráði.

Skólastjóri sendir dagskrá fyrir fundina en öðrum er frjálst að koma öðrum liðum á dagskrá. Áætlað er að fastir fundir verði mánaðarlega og fundargerðir verði öllum aðgengilegar.

Stjórn foreldrafélagsins hittist reglulega einu sinni í mánuði með skólastjóra og fulltrúa hans þar fer fram upplýsingamiðlun frá skólanum, kynntar kannanir um skólann og fréttir af Menntasviði. Foreldrafélagið sér um viðburði í skólastarfinu, s.s. vorhátíð og þá er alltaf mjög vel mætt og einnig fræðslufundi sem ekki eru alltaf vel sóttir. Erfitt er þó að fá fólk inn í vinnu við undirbúning viðburða að mati fulltrúa í rýnihópi og stundum hefur verið erfitt að fá fólk í stjórn foreldrafélagsins þó það hafi ekki verið raunin nú síðast.

Bekkjjarfulltrúar eru valdir í hverjum bekk og halda þeir utan félagsstarf í bekknum utan skólatíma. Þeir hittast að hausti til að koma starfinu af stað og tengjast líka undirbúningi sameiginlegra viðburða, s.s. öskudagshátíð og vorhátíð. Á vegum foreldrafélagsins er skipulagt foreldrarölt í hverfinu í samstarfi við ÍTR.

Ábendingar

- Helstu niðurstöður foreldrakönnunar 2008 voru þær að rúmlega 87% foreldranna sögðust vera ánægð með skóla barnanna, þar af sögðust 40% vera *mjög ánægð*.
- Meðaltalsánægja foreldra er 4.2 (af 5) í Háteigsskóla en 4.0 í borginni allri og Háteigsskóli er því fyrir ofan meðaltal í þessari spurningu.
- Um 80% foreldra segjast vera ánægð með stjórnunina, þar af um 31% vera mjög ánægð. Meðaltalsánægja foreldra í Háteigsskóla með stjórnunina er yfir meðaltali í borginni.
- Rýnihópur foreldra staðfestir að almennt eru foreldrar ánægðir með skólann og telja að börnunum líði þar vel og meta það svo að af skólanum fari gott orð.
- Skólaráð hittist mánaðarlega, helstu verkefni hafa verið þau sömu og í foreldraráði en foreldrar í rýnihópi telja ekki komna reynslu á það hvernig skólaráðið virkar.
- Stjórn foreldrafélagsins hittist reglulega einu sinni í mánuði með skólastjóra og fulltrúa hans þar fer fram upplýsingamiðlun frá skólanum, kynntar kannanir um skólann og fréttir af Menntasviði.

Upplýsingamiðlun og samskipti

Foreldrar eiga almennt góð samskipti við stjórnendur og kennara, skólastjórnendur eru sagðir opnir fyrir samskiptum við foreldra en ekki eru endilega allir að nýta sér það. Skólinn er duglegur að bjóða foreldra velkomna og þeir mega mæta hvenær sem er til að sitja í tímum kemur fram í rýnihópi foreldra, en foreldrar eru heldur ekki mikið að nýta sér það og hefur verið rætt að setja fasta tíma fyrir slíkar heimsóknir.

Ánægja foreldra með umsjónarkennara barnanna var mikil í foreldrakönnun 2008. Í fimm af sex spurningum um umsjónarkennarann voru meðaltölin í skólanum yfir fjórum og í þeirri sjöttu var það rétt undir fjórum. Sömuleiðis voru meðaltölin vegna umsjónarkennaranna í fimm tilvikum af sex fyrir ofan meðaltöl borgarinnar allrar, þrátt fyrir að í borginni hafi ánægja foreldra með umsjónarkennara almennt verið mikil.

Foreldrar telja sig almennt fá nægar upplýsingar um skólastarfið, einu sinni í mánuði kemur fréttabréf frá skólanum og námskráin er sýnileg í handbók nemenda og foreldra. Kennarar eru almennt duglegir að upplýsa foreldra í tölvupóstum og reglulega koma *töskupóstar* frá kennurum og dagbækur með börnunum.

Foreldraviðtöl eru tvisvar á ári og kennarar hafa vikulega viðtalstíma, en foreldrar eru ekki vissir um að þeir séu mikið notaðir. Á kynningarfundum að hausti er skólastarfið kynnt, námið, kennslan, viðfangsefni og kennsluhættir. Þá hittir hver umsjónarkennari foreldrahópinn á 80 mínútna fundi sem undanfarin ár hafa verið haldnir að morgni til og gefist vel. Sérstakir kynningarfundir eru haldnir fyrir foreldra 8. bekkinga og kynning fyrir foreldra í 1. bekk er að vori þá tekur skólastjóri á móti hópnum og segir frá og sýnir skólann. Ítarleg viðtöl eru svo við foreldra nemenda í 1. bekk að hausti.

Í 1. bekk hafa kennarar boðið upp á fræðslu til foreldra til að kynna þeim kennsluáferðir í lestri og stærðfræði og söguáferðina. Þar eru kynnt rökin fyrir þeim leiðum sem farnar eru í námi og kennslu.

Ábendingar

- Foreldrar eiga almennt góð samskipti við stjórnendur og kennara, skólastjórnendur eru sagðir opnir fyrir samskiptum við foreldra en ekki eru endilega allir að nýta sér það. Skólinn er duglegur að bjóða foreldra velkomna og þeir mega mæta hvenær sem er til að sitja í tímum.
- Foreldrar telja sig almennt fá nægar upplýsingar um skólastarfið, einu sinni í mánuði kemur fréttabréf frá skólanum og námskráin er sýnileg í handbók nemenda og foreldra.
- Á kynningarfundum að hausti er skólastarfið kynnt, þar hittir hver umsjónarkennari foreldrahópinn á 80 mínútna fundi sem undanfarin ár hafa verið haldnir að morgni til og gefist vel.

Verklag

Fjölbreyttar leiðir í námi

Stefna Háteigsskóla um nám og kennslu kemur fram í handbók nemenda og foreldra, viðauka við starfsmannahandbók og í bekkjarnámskrám. Einkunnarorð skólans hafa verið valin í samráði við foreldra og út frá svörum þeirra í foreldrakönnun vorið 2009: VIRÐING - SAMVINNA - VELLÍÐAN.

Hlutverk skólans er í stefnu hans skilgreint: **að mennta í hlýlegu og skapandi umhverfi þar sem borin er virðing fyrir sérhverjum manni**. Leiðarljós skólans eru: allir eru jafnir, allir nemendur eru mínir nemendur, öll börn geta lært, börn hafa margar greindir, breytingar eru tækifæri, sá er vinur er til vammis segir, við hrósum, sameinuð stöndum vér, sundruð föllum vér (starfsmannahandbók, stefna Háteigsskóla).

Í framtíðarsýn eru áherslur skólans að Háteigsskóli:

- sjái til þess að nemendur taki stöðugum framförum námslega og félagslega.
- þroski nemendur til sjálfsnáms.
- sé sveigjanlegur skóli sem þekkir þarfir nemenda og uppfyllir þær.
- útskrifi skapandi, umburðarlynda, metnaðarfulla og duglega einstaklinga sem sækja sér menntun allt lífið.
- útskrifi einstaklinga sem hafa sjálfstraust og sjálfsvirðingu.
- verði eftirsóttur, fjölbreyttur starfsvettvangur sem gerir starfsmönnum kleift að þroska hæfileika sína og frumkvæði.
- njóti virðingar og endurspegli fjölbreytileika þjóðfélagsins í öllu starfi (starfsmannahandbók, stefna Háteigsskóla).

Samvinna er mikil innan árganga, sérstaklega í yngri deildum og nemendur blandast í þemaverkefnum, vali og í hringekjuverkefnum. Lögð er áhersla á samvinnu kennara og teymisvinnu þannig að kennarar beri sameiginlega ábyrgð á kennslu bekkja og árganga á yngsta og miðstigi.

Útikennsla er fastur liður í starfi einstaka árganga og kennara, í 1. bekk er alltaf farið út einn dag í viku hvernig sem viðrar. Upplifun barnanna í útikennslunni er notuð í lestrarkennslu og ritun, og sumir nemendur geta skrifað áður en þau verða læs. Börnin verða þannig mjög fljótt meðvituð um samhengi talaðs máls og ritaðs.

Verkhringur á unglíngastigi felst í því að tvo tíma í senn einu sinni í viku eru allir kennarar og allir nemendur á stiginu til staðar á sama tíma. Verkefni eru ýmist faggreinatengd verkefni sem allir fara í, valverkefni eða verkefni sem nemendur sjálfir koma með hugmyndir að og skapa alfarið sjálfir. Markmiðið er að nálgast getu og áhugasvið nemenda, auka starfsgleði og gefa svigrúm fyrir sköpun og sjálfvalin verkefni. Einnig að auka félagslega blöndun nemenda á unglíngastigi og gefa kennurum kost á meira samstarfi. Verkhringurinn hefur einnig verið innleiddur að einhverju leyti á miðstigi.

List- og verkgreinar: Hverjum árgangi er skipt í 3 hópa sem fá 2x2 kennslustundir í um 10 vikur í myndmennt, smíði og textíl. Heimilisfræði er kennd 2 stundir í viku fyrir hvern hóp þriðjung úr vetri. Ekki var kennsla í tónmennt þegar matið fór fram þar sem ekki hafði tekist

að ráða fyrir kennara í leyfi. Leiklist er kennd í tengslum við námsefni í öllum árgöngum og er á stundatöflu allra árganga. Skólinn var um tíma móðurskóli í notkun leiklistar í kennslu.

Skólasafn. Í handbók kemur fram að starfsemi skólasafnsins mótast í verulegum mæli af óskum kennara um samstarf og kennsluhætti. Á yngri stigum og upp í 6. eða 7. bekk er algengt að kennarar tryggja einn fastan tíma á viku á safninu fyrir sinn bekk. Þessir tímar eru ýmist nýttir til sögustunda, lestrar, safnfræðslu eða heimildavinnu. Kennarar unglíngastígs panta tíma eftir þörfum. Fyrir öll stigin gildir að ýmist fylgir kennarinn bekknum eða hann sendir hóp úr bekknum til skólasafnskennarans. Lánað er úr safnkosti til bekkja, nemenda og kennara (starfsmannahandbók Háteigsskóla).

Námsmat

Nemendur fá afhentan vitnisburð um námslega stöðu í febrúar og í skólalok og er í fyrria skiptið fylgt eftir með foreldraviðtölum. Námsmat byggir á símati og prófum og ritgerðir og ýmis verkefni nemenda eru meti. Tekið er mið af virkni nemenda og fleiri þáttum. Tekið er tillit til mismunandi þroska, getu og bakgrunns nemenda. Námsmatið birtist m.a. í skriflegum vitnisburði frá kennurum, ferilmöppu nemenda, sjálfsmati og tveimur formlegum viðtölum við nemendur og foreldra. Í starfsmannahandbók eru birtir matskvarðar sem notaðir eru í námsmati og lýst hvað er að baki kvörðunum (starfsmannahandbók Háteigsskóla).

Einstaklingsmiðað nám og markviss samvinna

Skólalok var metið út frá matstæki um einstaklingsmiðað nám og er skólinn í flestum þáttum kominn áleiðis í átt til einstaklingsmiðaðs náms, heildarútkoma er 3.5 stig á kvarðanum 1-5. Lengst er skólinn kominn í skipulagsstoðinni og viðhorfastoðinni (sjá fylgiskjal, matstæki um einstaklingsmiðað nám).

Einstaklingsmiðað nám er tilgreint sem eitt af forgangsverkefnum skólans. Í bekkjarnámskrám koma fram almenn markmið skólalokarins:

- skapa umhverfi, þar sem nemendum líður vel
- fræða nemendur og hvetja þá til að afla sér frekari þekkingar
- efla frumkvæði og sjálfstæði nemenda
- hvetja nemendur til að taka aukna ábyrgð á eigin námi
- hvetja nemendur í að vinna saman og taka tillit til annarra
- nemendur fái tækifæri til að beita sköpunargleði sinni
- reyna að koma til móts við þarfir hvers og eins eftir því sem unnt er
- þjálfar nemendur í að segja frá, hlusta á aðra og taka þátt í umræðum (bekkjarnámskrá 7. bekkjar).

Áhersla er einnig á fjölbreyttar leiðir og vinnubrögð í námi, val á viðfangsefnum, þ.e. börnunum gefst kostur á að velja sér viðfangsefni, um er að ræða verkefni sem tengjast mörgum námsgreinum og reyna á frumkvæði þeirra og sköpunargáfu, hringekja, þar sem unnið er á fyrirfram ákveðnum vinnusvæðum að margvíslegum verkefnum, heildstæð verkefni (þemaverkefni) sem tengjast náttúrufræði, samfélagsfræði, leiklist, stærðfræði, móðurmáli, kristinfræði, myndmennt og handmennt og að nemendur vinna sjálfstætt og/eða í hópum. Áhersla er lögð á að viðfangsefnin séu margbreytileg og tengist umhverfi barnanna og reynslu þeirra (bekkjarnámskrá 2. bekkjar).

Hjá kennurum kemur fram nám og kennsla sé „nýstárleg og fjölbreytt“, fólk „er ekki hrætt við að prófa nýja hluti og fær leyfi til þess“. Mikill metnaður er fyrir því að gera vel og sterk

fagvitund einkennir kennarahópinn í skólanum, sem dæmi er nefndur leshringur fyrir kennara innan skólans þar sem fjallað var um lestur og lestrarkennslu. Kennarar eru samtaka en þó er ólíkt eftir stigum hvaða leiðir eru farnar. Mikið starf hefur verið unnið í skólanum við að þróa kennsluhætti, sérstaklega á yngsta stigi og stjórnendur hafa gefið kennurum mikið svigrúm til þess, m.a hafa einstakir kennarar notið stuðnings við að sækja námskeið innanlands og utan.

Í rýnihópi eru kennarar ekki sammála um hvort nám í skólanum sé einstaklingsmiðað og einhverjir setja spurningamerki við það. Annars staðar kemur fram að nám nemenda sé einstaklingsmiðað innan þess ramma sem er um starfið. Fjölbreytt og skapandi vinnubrögð er það sem lögð er áhersla á og svo sjálfstæð verkefni nemenda, m.a. í verkhring, „krakkar fá að læra á sinn hátt og fara í gegnum sitt nám á sínum eigin forsendum“. Aðferðir leiklistar eru einnig notaðar til að auka fjölbreytni í náminu.

Af öðrum þáttum má nefna að um 75% svarenda í Háteigsskóla fannst námslegar kröfur sem gerðar voru til barna þeirra *hæfilegar* sem er aðeins undir meðaltölunum í borginni allri. Hinsvegar fannst um 77% heimavinnan vera *hæfileg* á móti um 71% í borginni.

Samstarf kennara er innan árgangs og innan stigs. Sett hafa verið viðmið um samstarf í árgöngum, þar kemur m.a. fram að eitt og hið sama gengur yfir báða bekkina hvað varðar, ferðalög, vettvangsferðir, bekkjarkvöld og reglur. Gerð er sameiginleg kennsluáætlun fyrir árganginn, kennarar funda a.m.k. vikulega og gert er ráð fyrir að samkennsla sé í árganginum í 8-10 tíma á viku að lágmarki (starfsmannahandbók – viðauki).

Ekki kemur fram að nemendur geri sér eigin áætlanir um námið, en einstaklingsnámskrár eru gerðar fyrir þá sem þurfa sérkennslu.

Samantekt fyrir 1.-5. bekk

Árgangarnir hafa allir til umráða tvær samliggjandi skólastofu og víðast er innangengt milli stofanna. Á gangi fyrir framan stofurnar má sjá verkefni nemenda sem benda til þess að fram fari fjölbreytt starf, s.s. verkefni um árstíðir og tré, sumarleiki, o.fl. við stofur 1. bekkjar. Borðum er í flestum stofum raðað upp í klasa, 4-7 borð í hverjum. Á veggjum eru ýmis sýnishorn af vinnu og verkefnum nemenda.

Dagur í 1. bekk byrjar á því að bekkurinn er saman með umsjónarkennaranum og þá er tími til að ræða daginn fram undan, koma upplýsingum til barnanna og heyra hvað þeim liggur á hjarta, tjáning, hlustun og tillitssemi er það sem þau læra, svo er sungið, farið með þulur o.fl. Á sama hátt lýkur deginum alltaf eins, á því að hópurinn hittist. Eftir hádegi er val 8 tíma á viku, markmiðið er m.a. að auka sjálfstæði barnanna. Í valinu er stafavinna, orðavinna, fróðleikur t.d. um dýr, kubbar – legó og tafl. Verkefnin eru sambland af leik og námi.

Almennt er reynt er að hafa mikla fjölbreytni í námi og leiðum til að ná til allra barnanna sem læra á ólíkan hátt. Í vinnulotum er t.d. tekin fyrir þemu, s.s. árstíðir, annars eru þemu skipulögð þannig að hver árgangur tekur þrjú ákveðin þemu til að tryggja samfellu í náttúrufræði og samfélagsfræði. Svipaðar áherslur í námi og kennslu eru í 1.-4. bekk en í 5. bekk eru náms- og kennsluhættir svipaðir og í öðrum árgöngum á miðstigi.

Í vali læra börnin þau vinnubrögð að ná í gögn sem tilheyra hverju verkefni og að ganga frá svæðum eftir sig og gögnum á réttan stað. Í valinu vinna þau mjög sjálfstætt og á meðan fá

kennararnir svigrúm til að sinna einstaklingum eða litlum hópum sem eru á svipuðu getustigi, sterkir eða slakir.

Samantekt fyrir 6.-7. bekk

Tveir bekkir eru í þessum árgöngum í samliggjandi stofum og umsjónarkennarar hafa með sér töluvert samstarf, samvinna er milli bekkjanna og nemendur blandast m.a. í hringekjuverkefnum. Stofurnar bera vitni um fjölbreytt vinnubrögð, í 7. bekkjarstofu eru t.d. myndir af eldfjöllum sem tilheyra samfélagsfræðiverkefni með námsbókinni *Ein grjóthrúga í hafinu*. Vinna nemenda í samfélagsfræði vekur athygli, mikið er lagt upp úr fjölbreyttri úrvinnslu nemenda, m.a. í bókagerð. Þau geta farið mishratt yfir námsefnið og dæmi eru um að nemandi í 7. bekk fylgi 8. bekk í stærðfræði.

Samantekt fyrir unglíngastigi

Stofur á unglíngastigi eru heimastofur kennara sem kenna flestir 1-2 námsgreinar og sérhæfa sig í þeim. Nemendur fara á milli stofa. Í flestum stofum eru borð í röðum og nemendur að vinna einstaklingslega að verkefnum, en hópvinna að sjálfstæðum verkefnum sást líka í vettvangsathugunum. Stofurnar eru vel útbúnar tækjum og gögnum og sýnilegt af verkefnum, veggspjöldum o.fl. hvaða greinar eru kenndar í stofunni.

Samvinna milli bekkja virðist ekki mikil í kennslu, þó gerir bekkjarnámskrá ráð fyrir að nemendur geti unnið verkefni saman. Nemendahópurinn blandast einnig í verkefnum í *Verkhring* sem eykur mjög á fjölbreytni, reynt er að nálgast áhugasvið nemenda og verkefnið hefur einnig styrkt félagstengsl innan stigsins.

Nemendur á unglíngastigi gera sér ekki eigin áætlanir eða setja sér markmið. Heimanám er ekki mikið að þeirra mati en misjafnt eftir greinum. Þau geta farið mishratt yfir námsefnið en einnig það er misjafnt eftir greinum. Nemendur nefna ensku og stærðfræði sem dæmi um greinar þar sem fjölbreytt vinnubrögð eru viðhöfð og kennarinn gerir námið skemmtilegt.

Boðið er upp á fjölbreyttar valgreinar í 9.-10. bekk, s.s. algebru, dans, fatasaum, enskar bókmenntir, hönnun föt og skart, heimilisfræði, kvikmyndagerð, kvikmyndarýni, myndlist, myndvinnslu í tölvum, þrjón og hönnun, Skrekk og vélstjórnar- og skipstjórnarsvið. Einnig býðst nemendum að taka framhaldsskólaáfanga í fjarnámi.

Ábendingar

- Stefna Háteigsskóla um nám og kennslu kemur fram í handbók nemenda og foreldra, viðauka við starfsmannahandbók og í bekkjarnámskrám. Einkunnarorð skólans hafa verið valin í samráði við foreldra og út frá svörum þeirra í foreldrakönnun vorið 2009: VIRÐING - SAMVINNA - VELLÍÐAN.
- Verkhringur á unglíngastigi felst í því að tvo tíma í senn einu sinni í viku eru allir kennarar og allir nemendur á stiginu til staðar á sama tíma. Verkefni eru ýmist faggreinatengd verkefni sem allir fara í, valverkefni eða verkefni sem nemendur sjálfir koma með hugmyndir að og skapa alfarið sjálfir.
- List- og verkgreinar: Hverjum árgangi er skipt í 3 hópa sem fá 2x2 kennslustundir í um 10 vikur í myndmennt, smíði og textíl. Heimilisfræði er kennd 2 stundir í viku fyrir hvern hóp þriðjung úr vetri. Ekki var kennsla í tónmennt þegar matið fór fram. Leiklist er kennd í tengslum við námsefni í öllum árgöngum.

- Skólastarfið var metið út frá matstæki um einstaklingsmiðað nám og er skólinn í flestum þáttum kominn áleiðis í átt til einstaklingsmiðaðs náms, heildarútkoma er 3.5 stig á kvarðanum 1-5.
- Áhersla er á fjölbreyttar leiðir og vinnubrögð í námi, einstaklingsmiðað nám er í umræðu og eitt af þeim verkefnum sem skólinn vinnur að.
- Samstarf kennara er innan árgangs og innan stigs. Sett hafa verið viðmið um samstarf í árgöngum
- Ekki kemur fram að nemendur geri sér eigin áætlanir um námið.

Skóli án aðgreiningar - sérkennsla

Stjórnun og stefna

Í skólanámskrá er birt stefna Háteigsskóla í sérkennslu þar er vitnað í aðalnámskrá grunnskóla þar sem segir að grunnskólar eiga að taka við öllum börnum hvernig sem á stendur um atgervi þeirra til líkama og sálar, félagslegt og tilfinningalegt ástand eða málþroska. Þetta á við um fötluð börn og ófötluð, afburðagreið og greindarskert og allt þar á milli, börn úr afskekktum byggðarlögum, börn úr minnihlutahópum sem skera sig úr hvað varðar mál, þjóðerni og menningu. Grunnskólum er skylt að mennta öll börn á árangursríkan hátt og fatlaðir skulu stunda nám með öðrum nemendum eftir því sem kostur er (aðalnámskrá grunnskóla 2007, almennur hluti). Í stefnu skólans kemur síðan fram að til þess að uppfylla þessi ákvæði þarf margvíslega þjónustu við nemendur, foreldra og aðstoð við kennara þeirra nemenda sem búa við sértækan námsvanda. Sérkennsla er skilgreind sem stuðningur við nemanda eða nemendahóp sem þarfnast tímabundinnar aðstoðar eða samfellds stuðnings um lengri tíma. Lögð er áhersla á virka þátttöku foreldra í sérkennsluferlinu og stuðning þeirra við börn sín. Sérkennsla getur verið í höndum sérkennara, umsjónarkennara eða í samvinnu þeirra beggja og farið fram innan bekkjarins eða utan hans í smærri hópum eða sem einstaklingskennsla. Gerð er áætlun um kennslu allra nemenda sem þurfa aðstoð, ýmist hóp- eða einstaklingsáætlun og er hún oft unnin í samvinnu sérkennara, umsjónarkennara, nemanda og foreldra (starfsmannahandbók – viðauki: stefna um sérkennslu).

Í handbók starfsmanna er fjallað um svokallaða stoðkennslu sem felur í sér að samnýttar eru bjargir sérkennslu, móttökudeildar og tímamagns sem sem fellur til kennslu vegna nemenda með sértækan vanda. Skólinn hefur verið að þróa þessa leið og að mati skólastjóra hefur hún skilað verulegum árangri í vetur.

Á yngsta stigi er megináhersla á þroskamiðað nám og lestur og þá þætti sem liggja til grundvallar lestrarkennslu svo sem markvissa málörvun. Í stöku tilfellum er veitt sérkennsla í stærðfræði í 2.-4. Bekk.

Á miðstigi er sérkennslan aðallega í íslensku og stærðfræði. Veitt er sérkennsla í lestri fyrir þá nemendur sem þess þurfa.

Á unglingsstigi er sérkennslan í íslensku og stærðfræði. Nemendur fara ýmist út úr bekk í litlum hópum, fá aðstoð inni í bekk eða mæta eftir skólatíma (starfsmannahandbók – viðauki: stefna um sérkennslu).

Í rýnihópi um sérkennslu kemur fram að stefnan um sérkennslu hefur nýlega verið endurskoðuð og starfsmenn í sérkennslunni eru alltaf með hana uppi við og til viðmiðunar þegar tekið er inn í sérkennslu. Þeir eru ekki vissir um að hve miklu leyti aðrir kennarar nýta sér stefnuna þó hún sé í handbókinni og farið yfir hana á haustin.

Lögð er áherslu á stöðugt endurmat aðgerða þannig að sem flestir njóti þjónustunnar þegar þörf er á. Gerð er skýr grein fyrir tímamagni í sérkennslu bæði almennu og sérstöku. Skólinn forgangsraðar í sérkennslu með prófum og könnunum sem lögð eru fyrir nemendur og eru upptalin í stefnunni (starfsmannahandbók – viðauki: stefna um sérkennslu). Markvisst er leitað að nemendum sem þurfa aðstoð með skimunum og könnunum og reynt að sinna öllum sem á þurfa að halda.

Ekki er sérstakur deildarstjóri með sérkennslu. Starfsmenn sérkennslu hafa stundum verið með fasta fundi hálfsmánaðarlega en fram kemur í rýnihópi að oft riðlast það skipulag þó að því sé stefnt. Fundum sem sérkennarar sitja hefur fjölgað aðallega vegna teymisvinnu um einstaka nemendur.

Aðstaða og aðbúnaður

Í fyrsta skipti í vetur er sérkennslan í viðunandi húsnæði að mati rýnihóps í stóru herbergi með lítið herbergi inn af. Aftur á móti segja þau illa búið að þroskaþjálfanum og er hann á hrakhólum með aðstöðu með sína starfsemi og gögn sem er „vont fyrir nemendur sem þurfa að hafa hlutina í föstum skorðum“.

Húsnæðið er þröngt að mati rýnihópsins jafnvel eftir stækkun hússins var það þegar orðið of lítið vegna viðbótarstarfsemi sem komið hefur inn. Húsnæði hentar einnig illa hreyfihömluðum vegna stiga en ekki hefur verið mikið um hreyfihamlaða nemendur.

Tölvukostur til nota í sérkennslu er þokkalegur telja sérkennarar, fimm fartölvur fengust í fyrra og eru samnýttar í hringekju bekkja. Almennu telja fulltrúar í rýnihópi að þeir fái þau gögn sem þeir þurfa og segjast hafa grætt á að hafa nýbúadeildina til að samnýta gögnin.

Viðhorf og líðan:

Líðan nemenda sem eru í sérkennslu er misjöfn, en langflest eru mjög ánægð með að koma, telur fulltrúi í rýnihópi. Flestum finnst gott að geta komið í námsver og fengið meira næði. Að mati rýnihóps verða nýbúar fyrir hroka og fordómum, bæði yngri og eldri, þó er eitthvað um að unglingar taka að sér nemendur með sérþarfir.

Kennarar eru jákvæðir gagnvart aukinni opnun námsversins og áhugasamir fyrir sínum nemendum „það er stemmning innan skólans að allir eiga að fá sitt“. Á sama hátt taka allir mjög nærri sér þegar hlutirnir ganga illa. Sérkennarar segjast reyna að styðja við kennara sem eru með stóra hópa og einstaklinga með ólíkar þarfir. Að mati rýnihóps er áberandi hvað kennarar hafa mikinn skilning á mismunandi sérþörfum nemenda og vilja til að taka á málum. Líðan þeirra sem starfa í sérkennslunni er góð að eigin mati „við höfum verið að ná þeim markmiðum sem við höfum sett okkur“. Velvilji stjórnenda er líka fyrir hendi gagnvart sérkennslu.

Skipulag og úrræði:

Skimanir og greiningar eru lagðar til grundvallar sérkennslunni, en einnig er leitast við að sinna öllum sem þurfa aðstoð. Fulltrúar í rýnihópi eru gagnrýnir á úthlutun fjármagns til sérkennslu „það er svo vitlaust skipt þessum peningum“, og telja að ekki fái allir það sem þeir þurfa. Gerðar eru einstaklingsnámskrár fyrir nemendur sem fá úthlutað fjármagni, sérkennarar gera námskrárnar í samvinnu við umsjónarkennara.

Sérkennari vinnur mest með nemendum í litlum hópum 4-6 nemendum í hóp og upp í 8 mest. Þroskaþjálfari er alltaf með eitt barn í einu og stuðningsfulltrúar almennt einnig, en eru þó stundum með tvo nemendur. Stuðningsfulltrúar fara stundum inn í bekk til að aðstoða þá fleiri og aðra en þá sem þeir hafa umsjón með. Sérkennari fer ekki inn í bekk nema til að leggja fyrir skimanir.

Óvenju stór hópur hefur þurft stuðning í lestri og fengið hann „en það er ekki mikið sem hver og einn fær og ég vildi geta sinnt þeim betur“, segir fulltrúi í rýnihópi.

Það er ekki hegðunarver við skólann en nemendur sem hegða sér illa koma í námsver „og hegða sér vel“, þó koma í námsverið fyrst og fremst nemendur með námsörðugleika, kemur fram í rýnihópi. Aðstoðarskólastjóri tekur annars við nemendum sem hegða sér illa í skólastofu.

Upplýsingaflæði – samskipti

Sérkennarar fara inn á stigsfundi og þroskaþjálfari stundum en ekki stuðningsfulltrúar. Á fundunum geta sérkennarar komið með sín mál en fylgjast líka með hvað á að ræða og hvort þeirra sé þörf. Stuðningsfulltrúar eiga góð samskipti við kennara og ræða við þá bæði fyrir kennslu um hvað eigi að gera og eftir til að segja hvernig gekk. Ekki eru nægilega skýr skil milli verksviðs sérkennara og þroskaþjálfara. Sérkennarar hafa aukið samvinnu við móttökudeildina og telja það styrkja starfið, það mætti gera enn frekar með reglulegum fundum. Að mati rýnihóps þarf að taka þroskaþjálfara betur inn í hópinn og styrkja stöðu hans.

Ráðgjöf - Þjónustumiðstöð

Ráðgjöf innan skólans er ekki formleg eða skipulögð en sérkennarar gera samt töluvert af því að ráðleggja kennurum. Kennarar leita ráða t.d. vegna nemenda sem þeim gengur illa með eða ef þá vantar námsefni. Að mati sérkennara mætti nýta stigsfundi betur fyrir ráðgjöf um sérkennsluna.

Samstarf við þjónustumiðstöð er að styrkjast að mati stjórnenda, fulltrúi þaðan kemur alltaf á nemendaverndarráðsfundi og kennsluráðgjafi kemur til að vinna með kennurum ef kallað er eftir því.

Sálfræðingur kemur aldrei, kemur fram í rýnihópi um sérkennslu, nema á skilafundi vegna nemenda og þá frá Greiningarstöð.

Lausnateymi virðist ekki starfandi við skólann.

Nemendaverndarráð fundar reglulega. Í því eiga sæti skólastjóri, aðstoðarskólastjóri, fulltrúi þjónustumiðstöðvar, sérkennari, félagsráðgjafi, hjúkrunarfræðingur og fulltrúi skólastjóra. Nemendaverndarráð fjallar um öll mál nemenda sem þurfa sérstaka umfjöllun, s.s. ef nemandi á við hegðunarvandamál að stríða. Eins ef nemendur eru vanræktir á einhvern hátt eða að nemandi vanrækir skólagöngu sína. Þeir sem skipa nemendaverndarráð skipta með sér verkum við úrvinnslu mála (starfsmannahandbók Háteigsskóla).

Í móttökudeild Háteigsskóla fer fram kennsla í íslensku sem öðru tungumáli. Aðaláhersla er á að byggja upp góðan grunn í íslenskri tungu og gefa innsýn í íslenska menningu og samfélag. Yngstu nemendur fara yfirleitt beint í sinn umsjónarbekk en eiga rétt á stuðningi og kennslu í íslensku sem öðru tungumáli í móttökudeild. Viðvera í móttökudeild og innganga eldri nemenda í umsjónarbekki er einstaklingsmiðuð. Nemendur sem eru nýkomnir til

landsins dvelja að jafnaði hálfan skóladaginn í deildinni. Það er einstaklingsbundið hversu lengi nemandi tilheyrir þessum hópi (starfsmannahandbók Háteigsskóla).

Ábendingar

- Í skólanámskrá, starfsmannahandbók er birt stefna Háteigsskóla í sérkenningu þar er vitnað í aðalnámskrá grunnskóla þar sem segir að grunnskólar eiga að taka við öllum börnum hvernig sem á stendur um atgervi þeirra til líkama og sálar, félagslegt og tilfinningalegt ástand eða málþroska.
- Markvisst er leitað að nemendum sem þurfa aðstoð með skimunum og könnunum og reynt að sinna öllum sem á þurfa að halda.
- Tveir sérkennarar skipta með sér stjórnunar og skipulagshlutverki en ekki er sérstakur deildarstjóri með sérkenningu.
- Sérkenninga fer ýmist fram inni í bekk eða í námsveri, en mest er unnið í litlum hópum með börnin eða með einstaklinga.
- Lausnateymi virðist ekki starfandi við skólann.
- Nemendaverndarráð fundar reglulega.
- Í móttökudeild Háteigsskóla fer fram kenningu í íslensku sem öðru tungumáli. Viðvera í móttökudeild og innganga í umsjónarbakki er einstaklingsmiðuð.

Skólaþróun og mat

Verkefnið *Verkhringurinn* fékk styrk frá þróunarsjóði menntaráðs Reykjavíkur skólaárið 2006-2007. Meginmarkmið þess er að nálgast getu og áhugasvið nemenda, auka starfsgleði og gefa svigrúm fyrir sköpun og sjálfvalin verkefni. Einnig að auka félagslega blöndun nemenda á unglingastigi og gefa kennurum kost á meira samstarfi. Í skýrslu um verkefnið kemur fram að verkhringur er tveir tímar í senn einu sinni í viku og þá eru allir kennarar og allir nemendur á stiginu til staðar á sama tíma. Verkefnin eru ýmist faggreinatengd verkefni sem allir fara í, valverkefni eða verkefni sem nemendur sjálfir koma með hugmyndir að og skapa alfarið sjálfir. Eftir hverja lotu í verkhring eru störf nemenda metin með símati kennara, jafningjamati og sjálfsmati. Mat nemenda er að verkhringur sé skemmtilegur og auki fjölbreytni námsins og meðal kennara er almenn ánægja með verkefnið (Skýrsla verkhrings á unglingastigi í Háteigsskóla). Verkhringurinn hefur einnig verið innleiddur að einhverju leyti á miðstigi.

Að mati kennara í rýnihópi hefur verkhringurinn aukið samvinnu kennara og náð til nemenda á þeirra áhugasviði. Unnið er myndrænt og mikil fjölbreytni í verkefnum og það hefur orðið til að styrkja félagstengsl í unglingadeildinni

Leiklist; Háteigsskóli var móðurskóli í leiklist í kenningu árin 2003-2006. Leikræn tjáning er sú kennsluáferð sem er hvað best fallin til að auka sjálfstraust og líðan nemenda, segir í skólanámskrá (starfsmannahandbók – viðauki). Lögð hefur verið áhersla á mikilvægi leiklistar í öllu starfi skólans einkum í tengslum við námsefni í íslensku, samfélagsfræði og lífsleikni. Markmið leiklistarkenningunnar er að nemendur fái tækifæri til að beita sköpunargleði sinni, þjálfist í að geta sagt frá og rökstutt skoðun sína fyrir bekkjarfélögum, tileinki sér þær reglur sem gilda þegar margir þurfa að tjá sig í einu, öðlist frumkvæði og læri að vinna sjálfstætt, axli ábyrgð á eigin lífi og virði tilfinningar annarra.

Sjálfsmatsskýrsla fyrir Háteigsskóla frá vori 2008 liggur fyrir, í henni er greint frá innra mati og niðurstöðum þess ásamt mati á stefnumörkun og áhersluatriðum fyrir sl. skólaár. Meginuppistaðan í matinu eru þrjár formlegar kannanir og starf í umbótahópum. Í matinu var einnig að finna nokkuð af ytra mati (Sjálfsmat Háteigsskóla 2007-2008, skýrsla). Starfshópar kennara vinna að innra mati, þeir hefja starf að hausti og vinna að tilteknum þáttum, skila

munlegum skýrslum á fundi um mitt skólaárið og ljúka störfum á vordögum með tillögum um úrbætur. Einnig er greint frá aðkomu foreldra, kennara og nemenda á matinu. (Sjálfsmat Háteigsskóla 2007-2008, skýrsla).

Í umbótaáætlun koma fram áherslupunktur fyrir skólaárið 2007-2008 sem eru: stoðþjónustan, lausnateymi, verkhringur miðstigs, umhverfisáætlun Háteigsskóla, samstarf kennara í Háteigsskóla, einkunnarorð skólana, uppeldisstefna skólans. Umbótaverkefni eru: einhverfa, móta stefnu skólans í því hvernig tekið er á móti börnum með einhverfu og á einhverfurófinu, verkhringur á miðstigi og unglíngastigi, samstarf í árgöngum, sérkennsla/móttökudeild, stefna skólans. Umbótaverkefni á stigum eru: *Áttin*, lesa og skoða lýsingu; eineltisáætlun, ný lýsing í handbók kennara; *Stig af stigi*, skoða innleiðingu á yngsta stigi; *Líðan og sjálfsstyrking nemenda*, lesa endurbætta útgáfu frá hausti 2007; *Bekkjarnámskrár*, eru þær úreltar?; *Úrvinnsla aga og hegðunarfrávika*, hvernig má bæta lýsingar og gera þær aðgengilegri (Umbótaáætlun Háteigsskóla).

Ábendingar

- Verkefnið *Verkhringurinn* fékk styrk frá þróunarsjóði menntaráðs Reykjavíkur skólaárið 2006-2007. Meginmarkmið þess er að nálgast getu og áhugasvið nemenda, auka starfsgleði og gefa svigrúm fyrir sköpun og sjálfvalin verkefni. Sjálfsmatsskýrsla fyrir Háteigsskóla frá vori 2008 liggur fyrir, í henni er greint frá innra mati og niðurstöðum þess ásamt mati á stefnumörkun og áhersluatriðum fyrir sl. skólaár.
- Háteigsskóli var móðurskóli í leiklist í kennslu árin 2003-2006. Lögð hefur verið áhersla á mikilvægi leiklistar í öllu starfi skólans.
- Sjálfsmatsskýrsla fyrir Háteigsskóla frá vori 2008 liggur fyrir, í henni er greint frá innra mati og niðurstöðum þess ásamt mati á stefnumörkun og áhersluatriðum fyrir sl. skólaár. Meginuppistaðan í matinu eru þrjár formlegar kannanir og starf í umbótaþópum
- Starfshópar kennara vinna að innra mati, þeir hefja starf að hausti og vinna að tilteknum þáttum, skila munlegum skýrslum á fundi um mitt skólaárið og ljúka störfum á vordögum með tillögum um úrbætur.
- Í umbótaáætlun koma fram áherslupunktur fyrir skólaárið 2007-2008, umbótaverkefni skólans og umbótaverkefni á stigum.
- Markvisst er unnið að sjálfsmati og umbótaverkefnum.

Virk upplýsingamiðlun

Heimasíða

Heimasíða Háteigsskóla er nokkuð aðgengileg og fréttir uppfærðar reglulega. Í flestum tilvikum er auðvelt er að átta sig á því hvar upplýsingar er að finna. Upplýsingar um stefnu skólans og nám og kennslu er að finna undir útgefið efni og blasir þannig ekki alveg við þeim sem leitar.

Flestar upplýsingar eru á síðunni sem þar eiga að vera. Skólanámskrá og starfsáætlun er birt og einnig námskrár árganga og greina, sjálfsmatsskýrsla og umbótaáætlun. Ekki fundust upplýsingar eru um þróunarverkefni (sjá fylgiskjal, gátlisti um skólanámskrá).

Ábendingar

- Heimasíða Háteigsskóla er nokkuð aðgengileg og fréttir uppfærðar reglulega.

- Flestar upplýsingar eru á síðunni sem þar eiga að vera. Skólanámskrá og starfsáætlun er birt og einnig námskrár árganga og greina.

Skólanámskrá og starfsáætlun

Stefna skólans kemur skýrt fram í þeim gögnum sem skilað er í skólanámskrá. Hlutverk Háteigsskóla er: **Að mennta í hlýlegu og skapandi umhverfi þar sem borin er virðing fyrir sérhverjum manni.** Leiðarljós eru:

Allir eru jafnir
 Allir nemendur eru mínir nemendur
 Öll börn geta lært
 Börn hafa margar greindir
 Breytingar eru tækifæri
 Sá er vinur er til vammis segir
 Við hrósum
 Sameinuð stöndum vér, sundruð föllum vér.

Skólanámskrá Háteigsskóla skiptist í handbók starfsmanna, handbók foreldra og bekkjarnámskrár. Í starfsmannahandbók er að finna ítarlegar upplýsingar um hina ýmsu þætti skólustarfsins, stefnu í sérkennslu, og forvörnum, eineltisáætlun o.fl.

Fjallað er um flesta þætti í skólanámskrá og starfsáætlun Háteigsskóla sem samkvæmt Aðalnámskrá grunnskóla eiga að birtast í skólanámskrá skóla og þeim sem samkvæmt starfsáætlun Reykjavíkurborgar skal setja fram.

Þættir sem ekki koma fram eru:

- hvort skólanámskráin var unnin í samráði við starfsfólk, foreldra og nemendur
- lýsing á samstarfi við grenndarsamfélagið
- tengsl við atvinnulífið
- upplýsingar um alþjóðlegt samstarf
- upplýsingar um vistvænan rekstur skólans (sjá nánar fylgiskjal, gátlisti um skólanámskrá).

Námskrár fyrir árganga og greinar

Markmið námsgreina eru sett fram í bekkjarnámskrám fyrir skólaárið. Námskrárnar eru hluti af skólanámskrá skólans og eru kynntar foreldrum í námskynningum að hausti. Skólanámskrá Háteigsskóla skiptist í bekkjarnámskrár, starfsmannahandbók og handbók foreldra og nemenda. Í námskrám eru birt almenn markmið skólustarfsins, helstu áherslur í leiðum og vinnubrögðum og birt dæmi um fjölbreytt vinnubrögð. Kafli er um markmið hverrar námsgreinar, námsefni og námsmat. Þar sem bekkjarkennari kennir flestar bóklegar greinar er gerð grein fyrir námsmati í kafla til foreldra þar sem líka er fjallað um heimanám og fleira. Farið var yfir bekkjarnámskrár fyrir sl. skólaár, fram kemur að byggt er á aðalnámskrá grunnskóla frá 1999⁶ og sums staðar einnig frá 2007.

Námsáætlanir eru gerðar fyrir ákveðin tímabil, mislöng eftir aldri nemenda. Þar er tilgreint námsefni, skil á verkefnum og heimavinnu og námsmat. Í yngri bekkjum fá foreldrar sent yfirlit yfir verkefni sem unnið hefur verið að yfir vikuna. Námskrár og áætlanir fylgja að því er best verður séð aðalnámskrá í meginatriðum, í sumum greinum tekur bekkjarnámskrá mið af aðalnámskrá frá 2007.

⁶ Aðalnámskrá frá 1999 er í gildi allt til 2010.

Ábendingar

- Stefna skólans í námi og kennslu kemur skýrt fram í gögnum og á heimasíðu.
- Fjallað er um flesta þætti í skólanámskrá og starfsáætlun Háteigsskóla sem samkvæmt aðalnámskrá grunnskóla eiga að birtast í skólanámskrá skóla og þeim sem samkvæmt starfsáætlun Reykjavíkurborgar skal setja fram.
- Þættir sem ekki koma fram eru:
 - hvort skólanámskráin var unnin í samráði við starfsfólk, foreldra og nemendur
 - lýsing á samstarfi við grenndarsamfélagið
 - tengsl við atvinnulífið
 - upplýsingar um alþjóðlegt samstarf
 - upplýsingar um vistvænan rekstur skólans (sjá nánar fylgiskjal, gátlisti um skólanámskrá).
- Námsáætlanir eru gerðar fyrir ákveðin tímabil, mislöng eftir aldri nemenda. Þar er tilgreint námsefni, skil á verkefnum og heimavinnu og námsmat.
- Námskrár og kennsluáætlanir fylgja að því er best verður séð aðalnámskrá í meginatriðum, í sumum greinum tekur bekkjarnámskrá mið af aðalnámskrá frá 2007.

Öruggt, heilnæmt og vistvænt skólaumhverfi

Í skólanámskrá Háteigsskóla kemur fram að unnið er eftir umhverfisstefnu Menntasviðs Reykjavíkur. Meðal forgangsverkefna skólans fyrir skólaárið 2007-2008 er tilgreind umhverfisáætlun og að skólinn verði umhverfisvænn skóli. Í starfsmannahandbók kemur fram að stefna skólans í umhverfismálum er í þróun, drög liggja ekki fyrir. Útikennsla er fastur liður í starfi einstaka árganga og kennara, í 1. bekk er t.d. alltaf farið út einn dag í viku hvernig sem viðrar.

Sé miðað við meðaltal af fyrstu foreldrakönnunum fjórum í Háteigsskóla, þá var ánægja foreldra í nýjustu könnuninni lægri hvað varðar almennt ástand húsnæðis, aðstöðu fyrir verklegar greinar, aðstöðu til íþróttaiðkunar og leikaðstöðu á skólalóð. Ánægjan hefur hinsvegar vaxið þegar horft er á aðgang nemenda að tölvum og gæslu á skólalóð.

Í rýnihópi foreldra kemur fram óánægja með ástand húsnæðis hvað varðar snyrtingar og vatnsmál sem eru að þeirra mati í ólestri, einnig óánægja með skólalóðina þó einhverjar úrbætur hafi verið gerðar. Foreldrar lýsa einnig áhyggjum af umferð við skólann sem er mikil og göngubrautir ekki vel staðsettar.

Nemendur í rýnihópum eru ánægðir með skólahúsið og finnst aðstaðan góð, yngstu nemendur eru ánægðir með skólalóðina en nemendur á miðstigi ekki eins, þeim finnst vanta sparkvöll og „rólurnar eru alltaf að slitna“. Maturinn finnst þeim að mætti vera fjölbreyttari.

Áhættumat fyrir Háteigsskóla frá vori 2008 liggur fyrir, það var framkvæmt af skólastjórum ásamt umsjónarmanni. Fram kemur að stuðst var við gátlista í vinnuumhverfisvísi.

Áhættuþáttum er forgangsraðað og eru þrjú þættir efstir: *klemmihætta* - úrbótum vísað til Framkvæmdasviðs, *neyðaráætlun* - úrbætur eru tilgreindar að fá ráðgjöf sem fyrst og *hlíf við sög í smíðastofu* - úrbætur eru að hvetja kennara til að nota hlífina. Aðrir þættir eru metnir með lága áhættu. Fram kemur að áætlað er að halda námskeið um vinnuvernd og gera áætlun um forvarnir.

Rýmingaráætlun og viðbragðsáætlun við eldsvoða liggja ekki fyrir, brunaeingar hafa ekki farið fram.

Ábendingar

- Í skólanámskrá kemur fram að unnið er eftir umhverfisstefnu Menntasviðs Reykjavíkur.
- Stefna skólans í umhverfismálum er í þróun, drög liggja ekki fyrir.
- Ánægja foreldra með aðstöðu skólans, húsnæði og er minni nú en áður samkvæmt foreldrakönnun 2008.
- Í rýnihópi foreldra kemur fram óánægja með ástand húsnæðis hvað varðar snyrtingar og vatnsmál sem eru að þeirra mati í ólestri, einnig óánægja með skólalóðina þó einhverjar úrbætur hafi verið gerðar.
- Foreldrar lýsa einnig áhyggjum af umferð við skólann sem er mikil og göngubrautir ekki vel staðsettar.
- Nemendur í rýnihópum eru ánægðir með skólahúsið og finnst aðstaðan góð, yngstu nemendur eru ánægðir með skólalóðina en nemendur á miðstigi ekki eins, þeim finnst vanta sparkvöll og „rólurnar eru alltaf að slitna“. Maturinn finnst þeim að mætti vera fjölbreyttari.
- Áhættumat fyrir Háteigsskóla frá vori 2008 liggur fyrir, þeim hefur verið forgangsraðað og eru þrír þættir efstir: *klemmihætta*, *neyðaráætlun* og *hlíf við sög í smíðastofu*.
- Rýmingaráætlun og viðbragðsáætlun við eldsvoða liggja ekki fyrir, brunaæfingar hafa ekki farið fram.

Mannauður

Starfsmenn og líðan

Í skólanum starfa 68 starfsmenn skólaárið 2008-2009⁷ í um 57 stöðugildum, þar af kennarar í um 33,6 stöðugildum og leiðbeinendur í 1 stöðugildi.

Í viðhorfakönnun sem framkvæmd var meðal starfsmanna Reykjavíkurborgar vorið 2009 fékk fullyrðingin „Á heildina lítið er ég ánægður í starfi“ gildið 4,36 í Háteigsskóla sem er aðeins hærra en heildarmeðaltal grunnskóla borgarinnar (4,27). Spurningin „Það er góður starfsandi á mínum vinnustað“ fékk gildið 4,47 sem er einnig hærra en meðaltal annarra skóla (4,33). Svarhlutfall skólans í viðhorfakönnuninni 2009 var 73%, sem er mun hærra en í könnuninni 2008 (45%).

Í vinnustaðagreiningunni 2007 mældust tíu mestu frávik Háteigsskóla frá grunnskólum í heild öll jákvæðari en almennt í grunnskólum borgarinnar⁸:

- Hversu mikinn eða lítinn sveigjanleika finnst þér þú hafa í starfi þínu með vinnutíma þinn?
- Hversu mikinn eða lítinn sveigjanleika finnst þér þú hafa í starfi þínu þegar á heildina er lítið?
- Hefur þér oft eða sjaldan fundist þú vera útbrunnin(n) eða stressaður(uð) í lok vinnudags sl. þrjá mánuði?
- Mínum vinnustað/skóla er vel stjórnað.
- Mér finnst góður starfsandi á mínum vinnustað/skóla.
- Ákvarðanir eru teknar út frá faglegum forsendum á mínum vinnustað/skóla.
- Hversu líklegt eða ólíklegt er að þú munir skipta um vinnustað á næstu 12 mánuðum?
- Ég fæ fullnægjandi upplýsingar um mikilvæga atburði og breytingar innan míns vinnustaðar/skóla.
- Hefur þér oft eða sjaldan fundist þú vera þreytt(ur) sl. þrjá mánuði þegar þú hefur staðið andspænis nýjum vinnudegi?
- Hversu mikinn eða lítinn áhuga hefur þú á að skipta um starfsvettvang?

Í rýnihópum og viðtölum kom fram að starfsfólk er almennt mjög ánægt í störfum sínum í Háteigsskóla, þar væri gott að vinna og samheldni í starfsmannahópnum. Það kom fram að viðmót starfsmanna og stjórnenda væri þægilegt og styðjandi og félagslíf starfsmanna nokkuð öflugt. Það kom þó fram að skólaliðar/almennir starfsmenn upplifðu nokkra stéttaskiptingu á vinnustaðnum.

Samstarf

Fundir í Háteigsskóla fylgja reglubundnu mynstri, kennarafundir eru einu sinni í mánuði, skólastjóri fundar með skólaliðum á öðrum fundi mánaðarlega og starfsmannafundir fyrir alla starfsmenn eru þrisvar á ári.

⁷ Upplýsingar skv. heimasíðu skólans, sóttar 5. júní 2009. www.Hateigsskoli.is

⁸ Stuðst er hér við vinnustaðagreiningu frá 2007 þar sem ekki eru til nýrri upplýsingar sem sýna á sama hátt frávik frá öðrum grunnskólum borgarinnar.

Kennarar í árgangi funda einu sinni í viku, viðmið hafa nýlega verið sett um samstarf í árgangi, gerð er sameiginleg kennsluáætlun fyrir árganginn. Mikið faglegt samstarf er í kennarahópnum, kennarar vinna saman tveir og tveir um árganginn og hafa mikla samvinnu um skipulag og framkvæmd kennslunnar.

Skólastjóri hefur lagt áherslu á að búa til teymi um hvert stig. Stigsfundir eru 1-2 svar í mánuði, stigstjóri stýrir fundum, rituð er fundargerð og send skólastjóra og fundarmönnum fyrir næsta fund. Á stigsfundum er fjallað um sameiginleg verkefni og skipulag stigsins. Fundartími er einnig nýttur til símenntunar með vettvangsferðum, sameiginlegum lestri á fagefni og með því að kalla inn fyrirlesara. Áherslupunktur í skólstarfi eru leiðarljós fyrir umræðuna (Starfsmannahandbók Háteigsskóla).

Í viðhorfakönnuninni 2009 fær fullyrðingin „Samvinna er góð á mínum vinnustað“ gildið 4,42 sem er hærra en meðaltalsgildi MSR (4,20). Fullyrðingin „Starfsfólk á mínum vinnustað miðlar þekkingu sín á milli“ fær líka hærra gildi en meðaltalið (4,24 miðað við 4,07 sem er heildarmeðaltalið). Þessi gildi fyrir Háteigsskóla eru svipuð frá könnuninni 2008.

Á rýnifundum og í viðtölum kemur fram að samvinna sé góð, það sé hægt að ganga til hvaða starfsmanna sem væri í skólanum sem ganga strax í hlutina. Samskiptin milli starfsmanna ganga alla jafna vel, þó starfsmenn í eldhúsi upplifi stundum að kennarar séu pirraðir í sinn garð. Gott samstarf er sagt vera á milli stuðningsfulltrúa og kennara. Samstarf kennara er mikið innan árganga og innan stigs en rætt var um að stigin væru orðin nú töluvert aðskilin.. Starfsmenn lýstu góðu samstarfi við stjórnendur skólans.

Ábendingar

- Í viðhorfakönnun sem framkvæmd var meðal starfsmanna Reykjavíkurborgar vorið 2009 fékk fullyrðingin „Á heildina litið er ég ánægður í starfi“ gildið 4,36 í Háteigsskóla sem er aðeins hærra en heildarmeðaltal grunnskóla borgarinnar (4,27).
- Spurningin „Það er góður starfsandi á mínum vinnustað“ fékk gildið 4,47 sem er einnig hærra en meðaltal annarra skóla (4,33).
- Í vinnustaðagreiningunni 2007 mældust tíu mestu frávik Háteigsskóla frá grunnskólum í heild öll jákvæðari en almennt í grunnskólum borgarinnar
- Í rýnihópum og viðtölum kom fram að starfsfólk er almennt mjög ánægt í störfum sínum í Háteigsskóla, þar væri gott að vinna og samheldni í starfsmannahópnum.
- Það kom þó fram að skólaliðar/almennir starfsmenn upplifðu nokkra stéttaskiptingu á vinnustaðnum.
- Í viðhorfakönnun 2009 kemur fram að gildi Háteigsskóla þegar mæld eru viðhorf til samvinnu eru aðeins hærri en að jafnaði í öðrum grunnskólum borgarinnar.

Samstarf og samskipti við foreldra

Í viðhorfakönnun 2009 fær spurningin „Þegar á heildina er litið, hversu ánægður eða óánægður ertu með samskipti þín við foreldra?“ gildið 3,98, sem er aðeins lægra en meðaltalsgildi allra grunnskóla (4,08)⁹. 80% starfsmanna eru ánægð með samskiptin, 15,4%

⁹ Þetta er svipuð niðurstaða og í vinnustaðagreiningu 2007 en þá fékk spurningin „Þegar á heildina er litið, hversu góð eða slæm eru samskipti þín við foreldra?“ gildið 4,24 sem var nálægt meðaltalsgildi grunnskóla (4,32).

svara hvorki né og aðeins 4,4% eru óánægð. Lægra hlutfall starfsmanna Háteigsskóla telur sig verða fyrir áreitni/einelti frá þjónustuþegum sl. 12 mánuði en almennt á MSR (9% svarenda í Háteigsskóla telja sig hafa orðið fyrir áreitni miðað við meðaltalshlutfallið 12%). Þetta er mikil lækkun frá 2008 en þá töldu 29% svarenda í Háteigsskóla sig hafa orðið fyrir áreitni frá nemendum og foreldrum og er því ljóst að umtalsverð breyting hefur orðið til hins betra á þessum þætti.¹⁰

Fulltrúi skólustjóra sér um upplýsingagjöf til foreldra en foreldrar eiga einnig greiðan aðgang að báðum skólustjórum.

Að hausti eru haldnir kynningafundir fyrir foreldra og foreldraviðtöl eru tvisvar á ári. Starfsmenn lýstu góðum samskiptum við foreldra. Foreldrum stendur til boða að koma í heimsókn á skóladegi en það eru helst foreldrar á yngstu stigum sem nýta sér það. Skólustjóri hefur hug á að festa þetta betur í sessi.

Ábendingar

- Í viðhorfakönnun 2009 fær spurningin „Þegar á heildina er litið, hversu ánægður eða óánægður ertu með samskipti þín við foreldra?“ gildið 3,98, sem er aðeins lægra en meðaltalsgildi allra grunnskóla (4,08).
- Lægra hlutfall starfsmanna Háteigsskóla telur sig verða fyrir áreitni/einelti frá þjónustuþegum sl. 12 mánuði en almennt á MSR.
- Starfsmenn lýstu góðum samskiptum við foreldra.

Viðvera starfsmanna

Farið var yfir forföll kennara á vorönn 2008. Þar sem fjarvera var skráð ýmist sem stundir (kennslustundir) eða dagar var farin sú leið að reikna fjarveru í 1 dag sem 5.4 kennslustundir.¹¹ Að meðaltali voru kennarar fjarverandi í 35 kennslustundir á önninni¹², undir fjarveru falla veikindi og leyfi vegna símenntunar eða af persónulegum ástæðum. Þetta þýðir að kennarar hafa að meðaltali verið fjarverandi 6 kennsludaga á vorönn 2008.

Ábendingar

- Skoða þarf hvort fjarvera starfsmanna tengist álagi í starfi.

Símenntun og starfsþróun

Í viðhorfakönnuninni vorið 2009 fær skólinn gildið 4,04 við fullyrðingunni „Ég hef fengið tækifæri til starfsþróunar og símenntunar á síðustu 12 mánuðum“ (sama og heildarmeðaltalsgildið MSR) og lækkar aðeins frá fyrra ári (4,29). Fullyrðingin “Nýir starfsmenn fá nauðsynlega fræðslu og þjálfun í upphafi starfstíma“ fær gildið 3,62 sem er hærra en heildarmeðaltalsgildi MSR (3,44) og hækkar mikið frá fyrra ári (var 2,93).

Símenntunaráætlun skólans liggur fyrir við matið og er hluti af starfsmannahandbók skólans. Símenntun tengist markmiðum í starfi skólans og er skilgreind sem hluti af starfsþróun hvers starfsmanns sem einstaklings eða samstarfshópsins á tilteknum vinnustað. Í áætlun fyrir skólaárið 2008-2009 eru tilgreind sjö sameiginleg símenntunarverkefni fyrir kennara og fimm

¹⁰ Tekið skal fram að þátttaka í viðhorfakönnun starfsmanna var 45% árið 2008 en 73% árið 2009.

¹¹ Kennsluskyldu, 27 stundir á viku, er deilt á 5 daga.

¹² Vetrarorlof og barnsburðarleyfi eru þá ekki með talin.

þeirra eru einnig ætluð öðrum starfsmönnum. Starfsmenn halda bókhald yfir endurmenntun sína í starfsmannahandbók og ætlast er til að afrit sé afhent skólastjóra í starfsmannaviðtali (starfsmannahandbók) Háteigsskóla).

Erlendum starfsmönnum stendur öllum til boða íslenskukennsla á starfstíma skóla. Kennarar sögðust fá mikla hvatningu til símenntunar. Hvert stig fær sem samsvarar 20 tímum af símenntunarfé til að greiða fyrir fræðslu, fyrirlestra og annan kostnað vegna símenntunarhópa. Stigin hafa t.d. farið í heimsóknir í aðra skóla og einnig er lögð áhersla á jafningjafræðslu á vinnustaðnum, sérstaklega með það að markmiði að auka samvinnu innan kennarahópsins milli stiga. Nýr kennari í rýnihópi sagðist hafa fengið fínan stuðning stjórnenda, hann hefði fengið fundi með þeim nokkrum sinnum yfir árið og aðgengið að þeim væri gott.

Rætt var um að farið væri að bera á aðhaldsaðgerðum þegar kæmi að símenntun, kennarar ættu erfiðara með að fara frá en áður vegna símenntunar. Almennir starfsmenn lýstu því að þeir fengu litla hvatningu frá stjórnendum til að sinna símenntun utan þeirrar sem er veitt innan skólans.

Í viðhorfakönnuninni 2009 höfðu 53% þeirra sem svöruðu farið í starfsþróunarsamtal á síðustu 12-15 mánuðum, miðað við 41% árið áður. Þetta er þó mun lægra hlutfall en að meðaltali (80%) og er í raun lægsta gildi á MSR. Viðhorf til gagnsemi samtalanna mælist rétt hærri en meðaltalið í borginni (3,74 miðað við meðaltalið 3,62)

Í rýnihópum kom fram að starfsþróunarsamtöl færu fram árlega fyrir kennara en almennir starfsmenn sögðust ekki fá slík samtöl.

Ábendingar

- Í viðhorfakönnuninni vorið 2009 fær skólinn gildið 4,04 við fullyrðingunni „Ég hef fengið tækifæri til starfsþróunar og símenntunar á síðustu 12 mánuðum“ (sama og heildarmeðaltalsgildið MSR).
- Símenntunaráætlun skólans liggur fyrir við matið og er hluti af starfsmannahandbók skólans.
- Kennarar eru ánægðir með símenntun í Háteigsskóla og fá mikla hvatningu til að stunda símenntun.
- Erlendir starfsmenn fá íslenskukennslu á starfstíma skóla.
- Almennir starfsmenn myndu vilja fá meiri tækifæri til símenntunar utan skólans.
- Samkvæmt viðhorfakönnun 2009 hefur aðeins rúmlega helmingur þeirra sem svara farið í starfsþróunarsamtal á sl. 12-15 mánuðum sem er lægsta hlutfall á MSR.
- Í rýnihópum kom fram að almennir starfsmenn fengu ekki starfsþróunarsamtöl.

Jafnrétti og jafnræði

Í viðhorfakönnuninni 2009 fékk fullyrðingin „Jafnrétti kynja er virt á mínum vinnustað“ gildið 4,33 í Háteigsskóla sem er hærra gildi en meðaltalið á MSR (4,11) og fullyrðingin „Það er gætt jafnræðis og jafnréttis gagnvart starfsmönnum á mínum vinnustað“ fékk gildið 4,11 sem er aðeins hærra en meðaltalið (meðaltalsgildið var 3,99).

Jafnræði starfsmanna var helst rætt í rýnihópi almennra starfsmanna. Þar kom fram að þeim þykir nokkuð á sig hallað á vinnustaðnum, mun meiri áhersla sé lögð á kennara. Talað var um að meira jafnrétti mætti vera í samskiptum, almennir starfsmenn þyrftu t.d. yfirleitt að víkja ef kennarar þyrftu að ná tali af stjórnendum og eins mætti auka jafnræði gagnvart símenntun.

Ábendingar

- Í viðhorfakönnuninni 2009 fá fullyrðingar er lúta að jafnrétti og jafnræði aðeins hærra gildi en í grunnskólum borgarinnar.
- Í rýnihópi almennra starfsmanna kom fram að auka mætti jafnræði á vinnustaðnum.

Aðbúnaður

Í viðhorfakönnuninni vorið 2009 mælist fullyrðingin „Ég hef aðgang að gögnum og tækjum sem til þarf“ með gildið 4,09 (heildarmeðaltal MSR sem er 4,0).

Þegar rætt var um aðbúnað í rýnihópum höfðu starfsmenn ýmislegt við hann að athuga. Rætt var um að illa væri búið að þroskaþjálfum, t.d. vantaði aðstöðu til að geyma gögn og þess háttar. Rætt var um að skólinn ætti erfitt með að taka við hreyfihömluðum nemendum. Það kom einnig fram að vinnuástaða í eldhúsi væri mjög þröng og vantaði skápa og geymslupláss fyrir starfsmenn. Einnig voru gerðar athugasemdir við viðhald á tækjum og tólum. Rætt var um að vantaði mataraðstöðu fyrir unglingsstigið.

Ábendingar

- Athuga hvort hægt sé að koma til móts við athugasemdir starfsmanna um aðbúnað á vinnustaðnum.

Stjórnun og skipulag

Stjórnunarteymi skólans er þriggja manna og samanstendur af skólastjóra, aðstoðarskólastjóra og fulltrúa skólastjóra. Teymið fundar vikulega og fer yfir það sem er framundan í vikunni.

Skólastjóri og aðstoðarskólastjóri skipta með sér verkum við stjórnun skólans og er verkaskipting þeirra er nokkuð skýr. Skólastjóri ber ábyrgð á stefnumótun, bókhaldi og rekstrarlegri stefnumörkun meðan aðstoðarskólastjóri er mikið í „praktískum“ viðfangsefnum, starfsmannamálum, launum og sér um pantanir á námsefni. Saman taka þeir ákvarðanir og leitast er við að hafa eins mikið samráð við starfsmenn og mögulegt er. Stjórnendur hafa mikið samráð við kennararáð sem fundar hálfsmánaðarlega.

Fulltrúi skólastjóra er aðstoðarmaður stjórnenda, fréttá- og upplýsingamiðill við stjórnendur og starfsmenn. Hún sér um upplýsingagjöf til starfsmanna og foreldra, hefur umsjón með heimasíðu og fréttabréfi sem sent er út í hverjum mánuði.

Stjórnendur leggja áherslu á að vera sýnilegir og telja að kennarar eigi að þeim greiðan aðgang. Þeir reyna að sjá til þess að alltaf sé opið inn til þeirra nema að það séu fundir.

Í viðhorfakönnuninni 2009 fékk fullyrðingin „Mínum vinnustað/skóla er vel stjórnað“ hærra gildi í Háteigsskóla en almennt á MSR (4,27 miðað við 4,02 heildarmeðaltalsgildi). Traust til næsta yfirmanns mælist töluvert meira (gildið 4,64 miðað við heildarmeðaltalsgildið 4,29) og gildi þess hve starfsfólk er ánægt með samskiptin við næsta yfirmann er einnig meira (4,51 miðað við heildarmeðaltalið 4,26). Fullyrðingin „Á mínum vinnustað byggja ákvarðanir á faglegum forsendum“ fékk gildið 4,44 í könnuninni sem er töluvert hærra en heildarmeðaltali (4,11).

Fullyrðingar er lúta að hrósi og hvatningu eru á styrkleikabili í könnuninni 2009 og fá hærra gildi en heildarmeðaltal MSR. Fullyrðingin „Á síðustu mánuðum hefur mér verið hrósað fyrir

vel unnin störf“ fékk gildið 4,38 (3,93 heildarmeðaltal MSR) og „Ég fæ hvatningu frá yfirmanni mínum“ fékk gildið 4,07 sem er aðeins hærra en heildarmeðaltalið (3,95) og hækkar mikið frá fyrra ári (3,48). Fullyrðingin „Mér finnst tekið tillit til skoðana minna og ábendinga um framkvæmd vinnunnar“ fékk gildið 4,20 (4,06 heildarmeðaltal MSR). Þá mældist fullyrðingin „Upplýsingastreymi til starfsmanna á mínum vinnustað er gott“ með töluvert hærra gildi (4,02) en heildarmeðaltal MSR (3,66).

Í spurningu í foreldrakönnun 2008 um stjórnun skólans segjast 80% vera ánægð með stjórnunina, þar af segjast tæp 31% vera *mjög ánægð*. Í könnuninni árið 2000 voru einnig 80% ánægð með stjórnunina en hlutfallið lækkaði niður í um 70% í könnuninni 2002. Eftir það hefur hlutfallið hinsvegar aftur farið uppá við og hefur eins og áður segir aftur náð 80%. Meðaltalsánægjan árið 2008 á kvarðanum einn til fimm, var 4,1 sem er sama meðaltal og var í skólanum í könnuninni árið 2006. Meðaltalið í borginni allri fyrir árið 2008 var 4,0 og ánægja foreldra í Háteigsskóla með stjórnunina því yfir meðaltali.

Í öllum rýnihópum og viðtölum lýstu starfsmenn góðum samskiptum við stjórnendur, þeir væru styðjandi, umburðarlyndir og sýnilegir í skólastarfinu. Það kom einnig fram að mjög lýðræðisleg vinnubrögð væru viðhöfð, gott samráð væri við kennararáð og að almennt væri hlustað á skoðanir starfsfólks um framkvæmd vinnunnar. Stjórnendur eru sagðir taka vel í hugmyndir starfsmanna um þróunarverkefni. Það kom einnig fram að stjórnendur hefðu vaxið mjög í starfi og lagt sig fram um að vera í nálægð bæði við starfsfólk og nemendur.

Það kom fram í rýnihópum að stjórnendur mættu gera enn meira af því að ganga á milli skólastofa, kennarar og nemendur kynnu vel að meta það. Í rýnihópi almennra starfsmanna kom fram að bæta mætti upplýsingaflæði. Í rýnihópi um sérkennslu kom fram að ekki væri starfandi deildarstjóri sérkennslu við skólann og fundarseta væri töluverð fyrir sérkennara í tengslum við teymisvinnu.

Stefna Háteigsskóla um nám og kennslu kemur fram í handbók nemenda og foreldra, viðauka við starfsmannahandbók og í bekkjarnámskrám. Einkunnarorð skólans hafa verið valin í samráði við foreldra og út frá svörum þeirra í foreldrakönnun vorið 2009: VIRÐING - SAMVINNA - VELLÍÐAN.

Almennt virðast starfsmenn þekkja vel stefnu og markmið skólans. Í vinnustaðagreiningu árið 2007 fékk spurningin „Hversu skýr eða óskýr markmið hefur þinn vinnustaður/skóli sett sér fyrir þetta skólaár?“ gildið 4,0 sem var hærra en meðaltalið (3,76). Í viðhorfakönnun 2009 fær spurningin „Ég þekki markmið og stefnu vinnustaðar míns“ gildið 4,38 (meðaltal MSR var 4,30).

Ábendingar

- Í spurningu í foreldrakönnun 2008 um stjórnun skólans segjast 80% foreldra vera ánægð með stjórnunina, þar af segjast tæp 31% vera *mjög ánægð*. Meðaltalsánægja foreldra árið 2008 var 4,1 (4,0 í borginni allri).
- Í viðhorfakönnuninni 2009 fékk fullyrðingin „Mínum vinnustað/skóla er vel stjórnað“ hærra gildi í Háteigsskóla en almennt á MSR (4,27 miðað við 4,02).
- Flestar fullyrðingar í viðhorfakönnun starfsmanna er mæla viðhorf til stjórnunar eru töluvert hærri í Háteigsskóla en í grunnskólum borgarinnar að meðaltali.
- Í öllum rýnihópum og viðtölum lýstu starfsmenn góðum samskiptum við stjórnendur, þeir væru styðjandi, umburðarlyndir og sýnilegir í skólastarfinu. Það kom einnig fram

að mjög lýðræðisleg vinnubrögð væru viðhöfð, gott samráð væri við kennararáð og að almennt væri hlustað á skoðanir starfsfólks um framkvæmd vinnunnar.

- Stefna Háteigsskóla um nám og kennslu kemur fram í handbók nemenda og foreldra, viðauka við starfsmannahandbók og í bekkjarnámskrám.
- Almennt virðast starfsmenn þekkja vel stefnu og markmið skólans. Í viðhorfakönnun 2009 fær spurningin „Ég þekki markmið og stefnu vinnustaðar míns“ gildið 4,38 (meðaltalið var 4,30).

Fjármál

Úthlutun fjármagns og rekstraráætlun

Í stefnukorti Menntasviðs fyrir 2008 er markmiðið í viddinni fjármál: Góð og hagkvæm nýting og stýring fjármála.

Grunnskólar Reykjavíkur fá úthlutað fjármagni til reksturs samkvæmt reiknilíkani Menntasviðs þar sem helstu viðmið eru nemendafjöldi og stærð húsnæðis.

Skólum er gert að skila rekstraráætlun til fjármálaþjónustu Menntasviðs þar sem fram kemur hvernig þeim fjármunum sem skólinn fær til reksturs hvert fjárhagsár verður ráðstafað. Menntasvið yfirfer rekstraráætlun og metur hvort hún er innan fjárheimilda. Háteigsskóli skilaði rekstraráætlun fyrir árið 2008 á tilsettum tíma og var hún innan fjárheimilda skólans.

Fjárhagsleg staða skólans

Heildarfjárheimildir Háteigsskóla fyrir árið 2007 voru að upphæð 321,439 þús. kr., þar með er talin úthlutun til sérkennslu og kennslu nýbúa. Útgjöld ársins námu 314,170 þús. kr.

Heildarfjárheimildir Háteigsskóla fyrir árið 2008 voru að upphæð 374,045 þús. kr., þar með er talin úthlutun til sérkennslu og kennslu nýbúa. Útgjöld ársins námu 378,268 þús. kr.

Ábendingar

- Gæta þarf að góðri og hagkvæmri nýtingu og stýringu fjármála.

Greining

Styrkleikar: Góður árangur og framfarir nemenda. Faglegt starf og fjölbreytni einkennir skólastarfið. Foreldrar eru almennt ánægðir með skólann og stjórnun hans.

Veikleikar: Vísbendingar eru um einelti meðal nemenda og nokkrum foreldrum finnst ekki nógu vel tekið á einelti sem upp kemur.

Ögranir: Ekki virðist fullt samræmi í því hvernig tekið er á agamálum. Hlutfallslega stór hópur nemenda og starfsmanna er af erlendum uppruna.

Tækifæri: Móta stefnu skólans um leiðir í einstaklingsmiðuðu námi. Efla enn frekar samstöðu í starfsmannahópnum og samræma hvernig tekið er á málum.

Samantekt ábendinga

Skólastarf

Nám og kennsla

Ábendingar

- Árangur nemenda í lestri í 2. bekk 2008 er marktækt betri en í grunnskólum Reykjavíkur að meðaltali (85% miðað við 72% í borginni allri) og hærra hlutfall nemenda í Háteigsskóla telst geta lesið sér til gagns en að meðaltali (89% miðað við 67% í borginni allri).
- Hlutfall nemenda sem teljast geta lesið sér til gagns (89%) vorið 2008 er hærra en árið áður (77%).
- Stærðfræðiskimun með Talnalykli var lögð fyrir nemendur í 3. bekk í Háteigsskóla árið 2008. Meðaltalsárangur nemenda í 3. bekk Háteigsskóla í stærðfræðiskimun 2008 er hærri (11,4) en í grunnskólum Reykjavíkur að meðaltali (10,8).
- Hlutfall nemenda sem telst þurfa stuðning í stærðfræði er 5%, sem er lægra en að meðaltali í grunnskólum Reykjavíkur (7%).
- Árangur nemenda í Háteigsskóla á samræmdum prófum í 10. bekk í íslensku og stærðfræði vorið 2008 er yfir landsmeðaltali og yfir meðaltali grunnskóla Reykjavíkur.
- Nemendum fer eðlilega fram í námi í íslensku og stærðfræði milli 4. og 7. bekkjar í íslensku. Breytingar verða á stöðu nemendahópsins til hins betra milli 7. og 10. bekkjar sérstaklega í stærðfræði samkvæmt framfarastuðlum í samræmdum prófum 2006.
- Árangur nemenda í Háteigsskóli í PISA 2006 er um meðallag skóla í Reykjavík í lesskilningi, en undir meðallagi í náttúrufræði og stærðfræði.
- Markmið námsgreina eru sett fram í bekkjarnámskrám fyrir skólaárið.
- Á heimasíðu skólans eru birtar námskrár fyrir allar greinar eftir árgöngum.
- Í starfsmannahandbók kemur fram að fjölbreyttir kennsluhættir og einstaklingsmiðað nám hafa verið meðal verkefna sem unnið var að á undanförunum árum. Ekki varð séð í matsheimsókn að nemendur geri sér eigin áætlanir um nám.
- Bekkjarkennarar kenna flestar eða allar bóklegar greinar í 1.-7. bekk og bekkurinn á sína bekkjarstofu.

- Greinakennsla einkennir skipulagið í 8.-10. bekk, hver kennari hefur sína stofu og nemendur fara á milli.
- Samvinna er mikil innan árganga, sérstaklega í yngri deildum og nemendur blandast í þemaverkefnum, vali og í hringekjuverkefnum.
- Stundatöflur eru samfelldar og dagar jafnlangir upp í 6. bekk. í 7.-10. bekk eru dagar mislangir en stundatöflur að mestu samfelldar.
- Skólinn hefur töluverð samskipti við stofnanir í grenndinni, s.s. leikskóla, ÍTR og kirkjuna.

Nemendur og líðan

Ábendingar

- 67% nemenda í 5.-7. bekk líður alltaf eða oftast vel í kennslustundum skv. könnun 2007 sem er aðeins undir meðaltali í borginni (69%).
- Skólinn kannar árlega líðan nemenda í tengslum við sjálfsmat. Í könnun 2008 merkja tæp 80% nemenda í 2.-4. bekk við bros við spurningunum hvernig líður þér þegar þú ferð í skólann og hvernig líður þér þegar þú hugsar um kennslustundirnar og um 80% nemenda í 5.-10. bekk segja að þeim líði vel eða mjög vel í skólanum.
- Í sömu könnun kemur fram að 38% nemenda í 5.-10. bekk vita um einhverja sem eru teknir fyrir eða lagðir í einelti og 12% merkja við að þeir sú teknir fyrir eða lagðir í einelti.
- Af 65 foreldrum í Háteigsskóla sem svöruðu spurningu í foreldrakönnun 2008 um hvort barn þeirra hefði verið lagt í einelti í skólanum, sögðu tíu eða 15% svo vera. Meðaltalið fyrir skólana alla var 21%.
- Í starfsmannahandbók eru tilgreind viðbrögð skólans til varnar einelti, þ.e. forvarnir sem felast í fræðslu fyrir foreldra og starfsfólk og leiðbeiningum til umsjónarkennara. Einnig kemur fram hvernig bregðast skuli við grun um einelti.
- Nemendur í rýnihópum tala um að þeim líði vel í skólanum, „góður andi í skólanum“, þau telja að öðrum líði líka vel og krakkarnir séu vinir. Þau telja ekki mikið um einelti, „ekki lengur“, kannski smástríðni milli eldri og yngri og á miðstigi eru nefndar klíkur hjá stelpunum.
- Nemendur tala almennt vel um kennara sína, þeir eru „ágætir en sumir strangir“, þeir útskýra og aðstoða, nota fjölbreyttar aðferðir og „kunna mjög mikið það sem þeir eru að kenna“.
- Foreldrar barna í Háteigsskóla mátu líðan barna sinna í skólanum upp á skorið 4,1 sem jafngildir því nokkurn veginn að þar líði þeim *oftast* vel. Meðaltalið í borginni allri var hið sama.
- Skólinn kannar reglulega viðhorf foreldra til skólans. Í könnun í byrjun árs 2009 segja rúmlega 90% foreldra að barn þeirra sé ánægt í skólanum.
- Kosið er til stjórnar nemendafélags með lýðræðislegum aðferðum.
- Nemendaráðið fundar reglulega og skipuleggur félagslíf nemenda í 6.-10. bekk.
- Nemendaráð hefur gott aðgengi að stjórnendum skólans.
- Fulltrúar nemenda í skólaráði eru ánægðir með fundi skólaráðs og hvernig tekið er í sjónarmið nemenda.
- Betra samstarf þyrfti að vera á milli ÍTR og nemendaráðs.
- Þátttaka í félagslífi nemenda hefur verið frekar dræm í elstu bekkjum.
- Skólinn hefur mótað sér stefnu eða sáttmála um skólasamfélagið, *Áttina* sem er yfirheiti yfir þá aðferð sem starfsfólkið hefur þróað til að viðhalda og bæta líðan og festa góða hegðun í sessi.

- *Áttin* tengist yfirlýstu hlutverki skólans: *Að mennta í hlýlegu og skapandi umhverfi þar sem borin er virðing fyrir sérhverjum manni.*
- Nemendur í rýnihópum þekkja skólareglur „þær eru svo einfaldar og skýrar“ og viðurlög við brotum á þeim.
- Í foreldrakönnun 2008 kom fram að 69% svarenda í Háteigsskóla fannst aginn *hæfilegur* sem er aðeins undir meðaltali í borginni allri.
- Mótuð hefur verið úrvinnsla aga- og hegðunarfrávika í skólanum, byggt er á því að í skólanum gildi almennar samskiptareglur, leitast er við að skapa
- Í flestum kennslustundum sem heimsóttar voru mátti sjá styrka stjórn kennara og góðan vinnufrið.
- Í rýnihópi kennara kemur fram að „þeir (starfsmenn) sem ekki eru með uppeldismenntun hafi allt aðra sýn á hvernig á að gæta þeirra (nemenda)“ sem getur valdið erfiðleikum í samskiptum og í því að taka á málum.
- Skoða þarf hvað veldur því að einstaka bekkir skera sig úr með viðveru og hvort tengsl eru við árangur nemenda.

Viðhorf foreldra og þátttaka í skólastarfi

Ábendingar

- Helstu niðurstöður foreldrakönnunar 2008 voru þær að rúmlega 87% foreldranna sögðust vera ánægð með skóla barnanna, þar af sögðust 40% vera *mjög ánægð*.
- Meðaltalsánægja foreldra er 4.2 (af 5) í Háteigsskóla en 4.0 í borginni allri og Háteigsskóli er því fyrir ofan meðaltal í þessari spurningu.
- Um 80% foreldra segjast vera ánægð með stjórnunina, þar af um 31% vera *mjög ánægð*. Meðaltalsánægja foreldra í Háteigsskóla með stjórnunina er yfir meðaltali í borginni.
- Rýnihópur foreldra staðfestir að almennt eru foreldrar ánægðir með skólann og telja að börnunum líði þar vel og meta það svo að af skólanum fari gott orð.
- Skólaráð hittist mánaðarlega, helstu verkefni hafa verið þau sömu og í foreldraráði en foreldrar í rýnihópi telja ekki komna reynslu á það hvernig skólaráðið virkar.
- Stjórn foreldrafélagsins hittist reglulega einu sinni í mánuði með skólastjóra og fulltrúa hans þar fer fram upplýsingamiðlun frá skólanum, kynntar kannanir um skólann og fréttir af Menntasviði.
- Foreldrar eiga almennt góð samskipti við stjórnendur og kennara, skólastjórnendur eru sagðir opnir fyrir samskiptum við foreldra en ekki eru endilega allir að nýta sér það. Skólinn er duglegur að bjóða foreldra velkomna og þeir mega mæta hvenær sem er til að sitja í tímum.
- Foreldrar telja sig almennt fá nægar upplýsingar um skólastarfið, einu sinni í mánuði kemur fréttabréf frá skólanum og námskráin er sýnileg í handbók nemenda og foreldra.
- Á kynningarfundum að hausti er skólastarfið kynnt, þar hittir hver umsjónarkennari foreldrahópinn á 80 mínútna fundi sem undanfarin ár hafa verið haldnir að morgni til og gefist vel.

Verklag

Fjölbreyttar leiðir í námi

Ábendingar

- Stefna Háteigsskóla um nám og kennslu kemur fram í handbók nemenda og foreldra, viðauka við starfsmannahandbók og í bekkjarnámskrám. Einkunnarorð skólans hafa

verið valin í samráði við foreldra og út frá svörum þeirra í foreldrakönnun vorið 2009: VIRÐING - SAMVINNA - VELLÍÐAN.

- Verkhringur á unglíngastigi felst í því að tvo tíma í senn einu sinni í viku eru allir kennarar og allir nemendur á stiginu til staðar á sama tíma. Verkefni eru ýmist faggreinatengd verkefni sem allir fara í, valverkefni eða verkefni sem nemendur sjálfir koma með hugmyndir að og skapa alfarið sjálfir.
- List- og verkgreinar: Hverjum árgangi er skipt í 3 hópa sem fá 2x2 kennslustundir í um 10 vikur í myndmennt, smíði og textíl. Heimilisfræði er kennd 2 stundir í viku fyrir hvern hóp þriðjung úr vetri. Ekki var kennsla í tónmennt þegar matið fór fram. Leiklist er kennd í tengslum við námsefni í öllum árgöngum.
- Skólafarfið var metið út frá matstæki um einstaklingsmiðað nám og er skólinn í flestum þáttum kominn áleiðis í átt til einstaklingsmiðaðs náms, heildarútkoma er 3.5 stig á kvarðanum 1-5.
- Áhersla er á fjölbreyttar leiðir og vinnubrögð í námi, einstaklingsmiðað nám er í umræðu og eitt af þeim verkefnum sem skólinn vinnur að.
- Samstarf kennara er innan árgangs og innan stigs. Sett hafa verið viðmið um samstarf í árgöngum
- Ekki kemur fram að nemendur geri sér eigin áætlanir um námið.
- Í skólanámskrá, starfsmannahandbók er birt stefna Háteigsskóla í sérkennslu þar er vitnað í aðalnámskrá grunnskóla þar sem segir að grunnskólar eiga að taka við öllum börnum hvernig sem á stendur um atgervi þeirra til líkama og sálar, félagslegt og tilfinningalegt ástand eða málþroska.
- Markvisst er leitað að nemendum sem þurfa aðstoð með skimunum og könnunum og reynt að sinna öllum sem á þurfa að halda.
- Tveir sérkennarar skipta með sér stjórnunar og skipulagshlutverki en ekki er sérstakur deildarstjóri með sérkennslu.
- Sérkennsla fer ýmist fram inni í bekk eða í námsveri, en mest er unnið í litlum hópum með börnin eða með einstaklinga.
- Lausnateymi virðist ekki starfandi við skólann.
- Nemendaverndarráð fundar reglulega.
- Í móttökudeild Háteigsskóla fer fram kennsla í íslensku sem öðru tungumáli. Viðvera í móttökudeild og innganga í umsjónarbakki er einstaklingsmiðuð.

Skólaþróun og mat

Ábendingar

- Verkefnið *Verkhringurinn* fékk styrk frá þróunarsjóði menntaráðs Reykjavíkur skólaárið 2006-2007. Meginmarkmið þess er að nálgast getu og áhugasvið nemenda, auka starfsgleði og gefa svigrúm fyrir sköpun og sjálfvalin verkefni. Sjálfsmatsskýrsla fyrir Háteigsskóla frá vori 2008 liggur fyrir, í henni er greint frá innra mati og niðurstöðum þess ásamt mati á stefnumörkun og áhersluatriðum fyrir sl. skólaár.
- Háteigsskóli var móðurskóli í leiklist í kennslu árin 2003-2006. Lögð hefur verið áhersla á mikilvægi leiklistar í öllu starfi skólans.
- Sjálfsmatsskýrsla fyrir Háteigsskóla frá vori 2008 liggur fyrir, í henni er greint frá innra mati og niðurstöðum þess ásamt mati á stefnumörkun og áhersluatriðum fyrir sl. skólaár. Meginuppistaðan í matinu eru þrjár formlegar kannanir og starf í umbótahópum
- Starfshópar kennara vinna að innra mati, þeir hefja starf að hausti og vinna að tilteknum þáttum, skila munnlegum skýrslum á fundi um mitt skólaárið og ljúka störfum á vordögum með tillögum um úrbætur.

- Í umbótaáætlun koma fram áherslupunktur fyrir skólaárið 2007-2008, umbótaverkefni skólans og umbótaverkefni á stigum.
- Markvisst er unnið að sjálfsmati og umbótaverkefnum.

Virk upplýsingamiðlun

Ábendingar

- Heimasíða Háteigsskóla er nokkuð aðgengileg og fréttir uppfærðar reglulega.
- Flestar upplýsingar eru á síðunni sem þar eiga að vera. Skólanámskrá og starfsáætlun er birt og einnig námskrár árganga og greina.
- Stefna skólans í námi og kennslu kemur skýrt fram í gögnum og á heimasíðu.
- Fjallað er um flesta þætti í skólanámskrá og starfsáætlun Háteigsskóla sem samkvæmt aðalnámskrá grunnskóla eiga að birtast í skólanámskrá skóla og þeim sem samkvæmt starfsáætlun Reykjavíkurborgar skal setja fram.
- Þættir sem ekki koma fram eru:
 - hvort skólanámskráin var unnin í samráði við starfsfólk, foreldra og nemendur
 - lýsing á samstarfi við grenndarsamfélagið
 - tengsl við atvinnulífið
 - upplýsingar um alþjóðlegt samstarf
 - upplýsingar um vistvænan rekstur skólans (sjá nánar fylgiskjal, gátlisti um skólanámskrá).
- Námsáætlanir eru gerðar fyrir ákveðin tímabil, mislöng eftir aldri nemenda. Þar er tilgreint námsefni, skil á verkefnum og heimavinnu og námsmat.
- Námskrár og kennsluáætlanir fylgja að því er best verður séð aðalnámskrá í meginatriðum, í sumum greinum tekur bekkjarnámskrá mið af aðalnámskrá frá 2007.

Öruggt, heilnæmt og vistvænt skólaumhverfi

Ábendingar

- Í skólanámskrá kemur fram að unnið er eftir umhverfisstefnu Menntasviðs Reykjavíkur.
- Stefna skólans í umhverfismálum er í þróun, drög liggja ekki fyrir.
- Ánægja foreldra með aðstöðu skólans, húsnæði og er minni nú en áður samkvæmt foreldrakönnun 2008.
- Í rýnihópi foreldra kemur fram óánægja með ástand húsnæðis hvað varðar snyrtingar og vatnsmál sem eru að þeirra mati í ólestri, einnig óánægja með skólalóðina þó einhverjar úrbætur hafi verið gerðar.
- Foreldrar lýsa einnig áhyggjum af umferð við skólann sem er mikil og göngubrautir ekki vel staðsettar.
- Nemendur í rýnihópum eru ánægðir með skólahúsið og finnst aðstaðan góð, yngstu nemendur eru ánægðir með skólalóðina en nemendur á miðstigi ekki eins, þeim finnst vanta sparkvöll og „rólurnar eru alltaf að slitna“. Maturinn finnst þeim að mætti vera fjölbreyttari.
- Áhættumat fyrir Háteigsskóla frá vori 2008 liggur fyrir, þeim hefur verið forgangsraðað og eru þrír þættir efstir: *klemmihætta*, *neyðaráætlun* og *hlíf við sög í smíðastofu*.
- Rýmingaráætlun og viðbragðsáætlun við eldsvoða liggja ekki fyrir, brunaæfingar hafa ekki farið fram.

Mannauður

Starfsmenn og líðan

Ábendingar

- Í viðhorfakönnun sem framkvæmd var meðal starfsmanna Reykjavíkurborgar vorið 2009 fékk fullyrðingin „Á heildina litið er ég ánægður í starfi“ gildið 4,36 í Háteigsskóla sem er aðeins hærra en heildarmeðaltal grunnskóla borgarinnar (4,27).
- Spurningin „Það er góður starfsandi á mínum vinnustað“ fékk gildið 4,47 sem er einnig hærra en meðaltal annarra skóla (4,33).
- Í vinnustaðagreiningunni 2007 mældust tíu mestu frávík Háteigsskóla frá grunnskólum í heild öll jákvæðari en almennt í grunnskólum borgarinnar
- Í rýnihópum og viðtölum kom fram að starfsfólk er almennt mjög ánægt í störfum sínum í Háteigsskóla, þar væri gott að vinna og samheldni í starfsmannahópnum.
- Það kom þó fram að skólaliðar/almennir starfsmenn upplifðu nokkra stéttaskiptingu á vinnustaðnum.
- Í viðhorfakönnun 2009 kemur fram að gildi Háteigsskóla þegar mæld eru viðhorf til samvinnu eru aðeins hærra en að jafnaði í öðrum grunnskólum borgarinnar.
- Í viðhorfakönnun 2009 fær spurningin „Þegar á heildina er litið, hversu ánægður eða óánægður ertu með samskipti þín við foreldra?“ gildið 3,98, sem er aðeins lægra en meðaltalsgildi allra grunnskóla (4,08).
- Lægra hlutfall starfsmanna Háteigsskóla telur sig verða fyrir áreitni/einelti frá þjónustugegum sl. 12 mánuði en almennt á MSR.
- Starfsmenn lýstu góðum samskiptum við foreldra.
- Skoða þarf hvort fjarvera starfsmanna tengist álagi í starfi.
- Í viðhorfakönnuninni vorið 2009 fær skólinn gildið 4,04 við fullyrðingunni „Ég hef fengið tækifæri til starfsþróunar og símenntunar á síðustu 12 mánuðum“ (sama og heildarmeðaltalsgildið MSR).
- Símenntunaráætlun skólans liggur fyrir við matið og er hluti af starfsmannahandbók skólans.
- Kennarar eru ánægðir með símenntun í Háteigsskóla og fá mikla hvatningu til að stunda símenntun.
- Erlendir starfsmenn fá íslenskukennslu á starfstíma skóla.
- Almennir starfsmenn myndu vilja fá meiri tækifæri til símenntunar utan skólans.
- Samkvæmt viðhorfakönnun 2009 hefur aðeins rúmlega helmingur þeirra sem svara farið í starfsþróunarsamtal á sl. 12-15 mánuðum sem er lægsta hlutfall á MSR.
- Í rýnihópum kom fram að almennir starfsmenn fengu ekki starfsþróunarsamtöl.
- Í viðhorfakönnuninni 2009 fá fullyrðingar er lúta að jafnrétti og jafnræði aðeins hærra gildi en í grunnskólum borgarinnar.
- Í rýnihópi almennra starfsmanna kom fram að auka mætti jafnræði á vinnustaðnum.
- Athuga hvort hægt sé að koma til móts við athugasemdir starfsmanna um aðbúnað á vinnustaðnum.

Stjórnun og skipulag

Ábendingar

- Í spurningu í foreldrakönnun 2008 um stjórnun skólans segjast 80% foreldra vera ánægð með stjórnunina, þar af segjast tæp 31% vera mjög ánægð. Meðaltalsánægja foreldra árið 2008 var 4,1 (4.0 í borginni allri).
- Í viðhorfakönnuninni 2009 fékk fullyrðingin „Mínum vinnustað/skóla er vel stjórnað“ hærra gildi í Háteigsskóla en almennt á MSR (4,27 miðað við 4,02).
- Flestar fullyrðingar í viðhorfakönnun starfsmanna er mæla viðhorf til stjórnunar eru töluvert hærrí í Háteigsskóla en í grunnskólum borgarinnar að meðaltali.
- Í öllum rýnihópum og viðtölum lýstu starfsmenn góðum samskiptum við stjórnendur, þeir væru styðjandi, umburðarlyndir og sýnilegir í skólastarfinu. Það kom einnig fram að mjög lýðræðisleg vinnubrögð væru viðhöfð, gott samráð væri við kennararáð og að almennt væri hlustað á skoðanir starfsfólks um framkvæmd vinnunnar.
- Stefna Háteigsskóla um nám og kennslu kemur fram í handbók nemenda og foreldra, viðauka við starfsmannahandbók og í bekkjarnámskrám.
- Almennt virðast starfsmenn þekkja vel stefnu og markmið skólans. Í viðhorfakönnun 2009 fær spurningin „Ég þekki markmið og stefnu vinnustaðar míns“ gildið 4,38 (meðaltalið var 4,30).

Fjármál

- Gæta þarf að góðri og hagkvæmri nýtingu og stýringu fjármála.

Heimildir

Aðalnámskrá fyrir grunnskóla. 2007.

Einsetning grunnskóla Reykjavíkur 1994-2002. 2002. Reykjavík: Fasteignastofa Reykjavíkurborgar, Fræðslumiðstöð Reykjavíkur.

Handbók foreldra og nemenda Háteigsskóla 2007-2008. Reykjavík: Háteigsskóli.

Könnun Háteigsskóla á líðan nemenda nív. 2008. Óútgefin könnun.

Lög um grunnskóla nr. 91/2008.

Námsmatsstofnun: <http://www.namsmat.is/vefur/rannsoknir/pisa.html>.
Skóðað 25. nóvember 2008.

Niðurstöður lesskimunar í 2. bekk. Háteigsskóli vorið 2007. Reykjavík: Menntasvið Reykjavíkurborgar.

Sjálfsmat Háteigsskóla 2007-2008. Óútgefin skýrsla.

Skýrsla verkhrings á unglíngastigi í Háteigsskóla. 2007. Óútgefin skýrsla.

Starfsmannahandbók Háteigsskóla 2008-2009. Reykjavík: Háteigsskóli.

Stefna og starfsáætlun Menntasviðs Reykjavíkurborgar 2008. Reykjavík: Menntasvið Reykjavíkurborgar.

Viðhorf foreldra til skólastarfs í grunnskólum. 2008. Háteigsskóli. Reykjavík: Menntasvið Reykjavíkurborgar.

Viðhorfskönnun meðal starfsmanna Reykjavíkurborgar 2008. Háteigsskóli. Reykjavík: Mannauðsskrifstofa.

Viðhorfskönnun meðal starfsmanna Reykjavíkurborgar 2009. Háteigsskóli. Reykjavík: Mannauðsskrifstofa.

Vinnustaðagreining Capacent Gallup fyrir Grunnskóla Reykjavíkur 2007. Háteigsskóli – kynning mars-apríl 2007.

www.hateigsskoli.is

Fylgiskjöl

1. Háteigsskóli og skólahverfi
2. Matstæki um einstaklingsmiðað nám
3. Viðmið um mat á gæðum kennslustundar
4. Vettvangsathuganir
5. Gátlisti um skólanámskrá
6. Gátlisti um heimasíðu
7. Gátlisti um skólareglur